HAFTALIK POLİTİK GAZETE

kıvılcım

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ.

YIL : 1 — SAYI : 3 — 25 MART 1974 PAZARTESİ Fiatı : 100 Kuruş

Proletarya Partisi Program Önerimiz

İşçilere, Köylülere, Aydınlara, Kısaca Tüm Halkımıza Sunuyoruz

Aşağıda sunduğumuz program; 1954 yılında kurulmuş olan Vatan Partisi'nin programıdır. Aradan 20 yıl geçmiş olmasına rağmen; ne olaylarca, ne de diğer programlarca aşılamadı. Ancak programda istatistik verilerin ve bazı olayların aktüalitesini kaybetmesi nedeniyle gerekçeler çıkarılmıştır ve bir kaç metin değişikliği yapılmıştır.

KIVILCIM

PROGRAM GEREKÇESİ

Vatanımızın «Amerika» derecesinde yüksek teknikli medeniyet kurmasından bahsedildi. Lâkin, bir şey unutuluyor: Amerika'yı, Amerika yapan hız. Amerika'lıların 110 yıl önce köleliği kaldırmak uğruna vatandaş harbini göze alabilmeleriyle, yani, keskin hürriyet kavgası ile başlamıştır. Ve şu üç sebeple gelişmiştir. 1 - Devletin kırtasiyeci ve askerci olmayışı (Tam demokrasi), 2 - Derebey artıklarının yok edilmesi (Toprak reformu), 3 - Sanayi sermayesinin ötekilerden üstün olması (Teknik yaratıcılığı).

1 — Devletin kırtasiyeci ve askerci olmayışı: HÜRRİYET UCUZ DEVLET bahsinde.

2 — Derebeyi artıklarını giderme: KÖYLÜ bahsinde.

3 — Sanayii herşeyden üstün tutma: SANAYİİ ve İŞÇİ bahislerinde, ayrı ayrı program madde ve gerekçeleri olarak verilmiştir.

Bu üç şart, modern medeniyet yükselişi için, birbirinden ayrılmaz bütündür Biri eksik oldumu, hiçbirisi gerçekleşemez. Hürriyetsiz toprak reformu, yahut sanayileşme, kendimizi aldatmak olur. Aksine, büyük sanayimiz ve işçi dayamız yoluna girmeden ziraatimizi modernleştirmek, yahut hürriyetimizi sağlamak, -şimdiye kadar ki tecrüblerden yüzdeyüz anlaşıldığı gibi,- tatlı veya acı hayal olur.

Programımız, o üç ana dayı Türkiye halkına bütünlüğü ile sunmak için, iki büyük kısma ayırmıştır. Birinci kısım : HÜRRİYET KATLARI, ikinci kısım : İKTİSAT TEMELLERİDİR. İktisat temelleri de ayrıca beş bölümdür. 1 - İŞSİZLİK TEZİ, 2 - PAHALILIK ANTİTEZİ, 3 - SANAYİ SENTEZİ, 4 - İŞÇİ SENTEZİ, 5 - KÖYLÜ SENTEZİ.

Kısım : I

HÜRRİYET

HÜRRİYETİN HEDEFİ : Fakir Halk,

1 - DEMOKRASİ, (iki asır evvel yaşamış Frenk filozofu Condorcet'nin dediği gibi): «En kalabalık ve en fakir sınıfın maddi, manevi, ruhi, içtimai bkımdan iyileşmesi olmalıdır.»

HÜRRİYETİN RUHU : Seçim,

2 - Seçimler hür, nisbi ve tam olacak. Asker, polis, jandarma, mahpus ayırdı yapılmıyacak. Üç aydan beri mukimlik kaydı kalkacak. Medeni knunun rüşt çağı (18 yaş) ile SEÇMEN olunacak.

3 - SEÇİLEBİLİRLİK : 25 yaşında başlayacak siyasi mahpuslar ve (resmi yetkilerinden faydalanmamaları şartıyle) muvaffaz memurlar ve askerler de seçilecek.

4 - MEBUS dokunulmazlığı adi suçlarda tamamen kalkacak ve siyasi düşünce ve ve davranışlarda mutlak kalacak. Mebus maaşı orta hayat endeksinden yukarı çıkmayacak. Tahsisat yerine, bütün taşıt, ulaştırma ve seyahat masrafları (Devletçe sağlanamıyan yerde faturası devletçe ödenerek) bedava olacak. «25 seneden beri ilk defa konuşuyorum», «ömrümüz meclisin kahvesinde geçti» diyen mebusun yerine iş ve üretime bağlısı geçecek. Her mebus, 100 köyle şahsan haberleşerek ve temas ederek, seçmenlerine sık sık hesap vermeye gidecek. veremezse, seçmenlerin 15'inin isteği ile geri çağrılabilecek. Partisinden çekilen, mebusluktan da çekilecek.

5 - B. M. MECLİSİ, yürütme yetkisini de doğrudan doğruya kullanabilecek. Anketler, meclis kürsüsünde kalmayıp, olay yerinde bilfiil yapılacak. Hükûmetten şikâyet vatandaşın demokratik haklarını ilgilendirdiği vakit yerinde incelemeyi meclis üyeleri neticelendirecekler.

6 - KANUNLAR, bilhassa bir kurucu meclis toplanarak baştanbaşa gözden geçirilecek. Kanun sayısı fevkalâde azaltılacak. Yargıtay başkanının dahi hangisinin yürürlükte olduğunu bilemediği mevzuat lâbirenti, ilk okul gören vatandaşın bile yolunu bulabileceği sadeleştirilecek. Halkın kolayca anlayacağı dile çevrilecek. Sayıları bir ara 8000 diye gösterilen antidemokratik ve anayasaya zıt kanunlar kaldırılacak. REFERANDUM esası konacak.

HÜRRİYETİN İNSANI : Teşkilâtlı Halk.

7 - HALK TEŞEKKÜLLERİ : Bugün devletin sırtına fuzuli olarak yükletilmiş had siz hesapsız vazifeleri kendi üzerine alacak. Öyle tam teşkilâtlı halk haline girebilmemiz için, yanlız şehir ve köy ahalisi değil, öğretmen adliyeci ve memurlar da hür sendikalar, serbest birlikler, cemiyetler, kulüpler ile cihazlanacaklar. O sayede en cılız fert bile teşkilâtına arkasını dayıyarak hakkını yorulmadan arayacak. Dağınık halk, en tabii haklarını arıyamıyan mazlum millet kavramı kalkacak.

8 - KOOPERATİF'ler üzerinde bilhssa durulacak. Kooperatif, merasimi yıllarca sy ren ağır masraflı girişim halinden çıkacak. Halkın en geniş yığınları kendi girişimleri ve kontrolları altında birleşecekler. Tüketim kooperatifleri iç ticaretin düzenlenmesinde esas rolü oynıyarak bir taraftan vurgunculuğu imkânsızlaştıracak öte taraftan darmadağınık ufak sermayecikleri üretime katılmak üzere serbestleştirecek. Kredi kooperatifleri, halkın «köy bnkası» adını takacağı şekilde tefeci ve bezirgân dümeni olmaktan çıkacak. Üretim kooperatifleri evvelkilerle işbirliği ederek, köyde, şehirde küçük üretmenleri en modern teknik ve usullerle yükseltecek.

HÜRRİYETİN MÜEYYİDESİ : Adalet İstiklâli (bağımsızlığı)

9 - HAKİMLER anayasamızın söylediği gibi cidden «millet namına icrayi kaza» edebilmek için, halk tarafından seçilecekler. Asker, sivil adalet ikiliği kalkacak.

10 - HUKUKÇU SENDİKALARI: Savcılar ve Avukatlar da dahil bütün meslekten adliyecilerin, sicil, terfi testlerini hazırlayacak ve mesleki menfaatlerini koruyacak.

11 - ADALET KONGRESİ : Her yıl, bütün hukukçuları toplandırıp Türk mevzuatının genel gidişi ve uygulaması üzerinde etüdler yapacak ve ANAYASA MAHKEMESİ'nin anti demokratik konulardaki faaliyetlerini inceliyecek.

12 - SUÇ'ların basın ve siyaset çeşitli ayrılıp, mutlak surette açık oturumlarda yargılanacak. Cezaevleri, terbiyeci bir müdürle selfguvernemen (kendi kendini yönetim) usulünce idareye tabi tutularak, çalışma esasına bir o kadar kültür eklenecek. Her medeni ülkede şart olan rejim - Politik uygulanacak. Siyasi suçlarda mutlak surette ve adi suçluların dahi iş ve kültür testlerine uymuş bulunanlarında sabıka denilen ânet damgası kaldırılacak. Izr suçu dışında idam cezası olmayacak.

13 - jüri usulü bütün mahkemelere sokulacak. Köyler ve uzak semtler için BİNDİRİLMİŞ MAHKEMELER bulunacak. Geçim endeksine kadar gelirlilere bedava dilekçe ve dava hakkı gibi, hukukçu sendikalarında bağımsızlığını kazanmış, geçimini hak sigortaları cihetinden sağlamış bedava avukat imkânı da verilecek.

HÜRRİYETİN BEŞİĞİ : Kültür İstiklâli (bağımsızlığı).

14 - Hak arayan adliye gibi HAKİKAT arayan ve İNSAN YARATAN öğretim, eğitim ve ilim cihazlarımızda ülkemizde gerçekten KEŞİF ve İCAT beslemek için tam bağımsızlığa kavuşacak. Bütün eğitmen, öğretmen ve profesörler, kendi KÜLTÜR SENDİKALARI'nda şahsiyetlerini ve menfaatlerini koruyacaklar. Hükûmet, bir öğretim kanunu ile, öğretim kollarını, öğretmen vasıflarını, okul masraflarını belirtmekle kalacak ve özel müfettişleri ile yalnız o kanunun uygulanmasını kontrol edecek. Başka şekilde, öğreticilerin gelecek sosyal güvenlik ve faaliyetlerine karışmayacak.

15 - ÖĞRETİM SİSTEMİ :

Bilhassa kol işiyle kafa işi arasındaki uçurumu, durdurma hedefini güdecek. İLKOKULLAR: Çevre üretimlerinin tarla veya fabrika ve ilh. sistemine göre TEKNİK ve ORTA OKULLAR : Memleket sanayi plânında ayrılmış o yerin pratik iktisadi ihtiyaçlarına göre, programlanacak. YÜKSEK TAHSİL : Ecnebi neşriyatını intihale

(Devamı Sayfa 4 de)

Bir Grev Kırıldı

Petkim tesisleri ilâve üniteleri Karabük Şantiyesi iş yerinde 12 Şubat 1974 günü grev başlamıştı. Grev kararı Modern Yapı-İş sendikası tarafından alınmıştı, fakat grev oylaması yapılmadığı için biz bunu «kasitli grev» diye adlandırdık, Biliyorsunuz yerden mantar biter gibi amaçsız, yönsüz, liyor bir sendika kuruyorlar Ameçları: Bin kişilik bir işyerinde bir sözleşme yaparsak sözleşme ile alınan aylık ücret tutarlarının ilk aylığını keseriz. Çünki tüzüklerinde bu madde var. Bin işçiden asgarî 150 TL. kesersek ettimi 150 bin TL.si. Her ay 15 bin lirada aidat ye Mehmet ye. (Sendikacının amacı bu)

D.Ç. Karabükten 2 mühendis muhasebeci 5 büro memuru bir dolmuşa binip gelmişler Petkime. Petkim bunlara diyor ki siz işçi alın, bütün malzeme takım taklavat bizden anlaştık mı. anlaştık gelelim işçi ücretlerine.

Petkim'in Karabük şantiyesine ödediği ücret: Vasıflı işçi ücreti (bürüt) en az 68 TL. en çok 130 TL. yevmiye ödüyor.

Karabük şantiyesinin işçiye ödediği ücret şöyledir: (Bürüt) vasıflı işçiye 40 TL. ile 68 TL. vasıfsız işçiye sadece 31 TL. (bürüt) ödüyor. Ve bunun ismide köle alıp satmaktan başka bir şey değildir.

(Esas önemli konu şu)

Karabük şantiyesinde bir başk sendika vr, ismi «Çelik İş» ve bu iş yerinde her işbaş yapan işçiyi üye kaydeder. Ve bu üyelerden her ay (10) TL.'sı aidat keser. Keser ama üyelerini savunmasın bilmez. Meselâ, bir işçi haksızlığa uğradığı zaman başta kime lâzım, tabii sennikasına gider. Bu sendika seni işverene gönderir yani Karabük şantiye şefine, şantiye şefi şöyle bir ters bakar yüzüne, ben bilmem git Petkim'e der, gidersin Petkim'e o da bana ne, senin İşverenin Karabüktür der.

Bir türkü vardır:

Erzurum' gittim yolu üç oldu

Ben bu yolun hangisine gideyim...

Grevi yürüten sendikadan bahsetmiştik Modern Yapı İş. Yolun düşerse İzmit'e bak, «modern» değil, «Moderen» yapı iş yazar levhada. Yani bu sendika kendi ismini dahi bilmiyor. Hiç bir siyasi istikameti yok daha doğrusu işçi nedir, sermaye nedri, emek nedir bilmez mübarek...

Ve bu sözüm ona mübarek Moderen Yapı İş sendikasının Genel Başkanı Ali Doğan ve Genel Sekreter Hasan Anahtar beyler işçiden 25 TL. aidat kestiristifa etmek isteyen işçiden dat kesilecek ve bu arada mek üzere 1300 kişilik listeyi işverene vermişler. Mart 1'den itibaren 25 er lira ai- 3 aylık birden peşin kesecektir. Bu madde sendika tüzüğünde vardır. Yazılacak çok şey var. Aklıma gelmişken şunu da belirteyim: Petkim içinde bir sürü eli çantalı işçi simsarları var. Petkimden her işçi için 60 - 80 lira alır. Sadece işçiye 25

(Devamı Sayfa 4 de)

Emayetaşta Grev

Emayetaş TAŞ de iki aya yakın zamandır ğrev devam ediyor. Soba, ocak fırın vesair ev eşyaları imal edilen bu fabrikada 900'e yakın işçi çalıştırılmakta son toplu sözleşmeleriyle asgari ücretleri 25 lira olarak tesbıt edilmiş öğrenildiğine göre, ortalama ücret brüt 30 - 35 lira arasında bulunuyor... Gene Emayetaşta çalışan işçilerin anlattıklarına göre, birisi Yahudi olan ortaklar işveren olarak işlerini gayet iyi hesaplamışlar.

Greve gidilmeden önceki aylarda, sembolik bir ücretle işçiler mecburen fazla mesiye bırakılmış, elden geldiğince mal imâl edilerek gereken stok sağlanmış.

Çeşitli alavere dalaverelerle, son zam'lardan önce, kaliyetli saç stok edilmiş bu stoklama «fırsatlardan» yararlanılarak yapılmış ve fabrikanın bahçesi adeta demir çelik fabrikasının bir şubesi olmuştur.

Başta fabrika müdürü olmak üzere, patronun fabrikadaki uşakları fabrikanın sürekli zarar etmekte olduğunu işçiler arasında yaymışlar. Ortakların işyerini tasfiye edeceklerini arsa olarak satmakla daha çok kâr edebileceklerini söyliyerek mutlaka işçilerin direncini kırmak için sistemli bir şekilde çalışmışlardır.

Grevden önce, patronda lokavt kararı almış bu kararıyla parsayı vurduğunu işçiden bir korkusu kalmadığını, grevin kendisine tesir

(Devamı Sayfa 3'de)

Neden Eneski Sosyalizm ?

1974 yılının şu yaşadığımız günlerinde sosyalistlerin en acil görevi nedir? En acil görevimiz, tıpkı dün olduğu gibi bugün de, Proletarya Partisini yeniden örgütlemektir. En yakıcı ve en canalıcı sorun budur. Her gerçek sosyalist kişi yahut gurup istese de istemesede bu sorumluluğu omuzlarında taşımaktadır. Kıvılcım gazetesi bu yolda sorumluluğunu bilerek çıkıyor. Amacımız havanda su dövercesine kuru lâf kaabalığına boğulmak ya da «devrimci» gevezelik yapmak değil. Yazdığımız her yazı, söylediğimiz her söz ve yaptığımız her hareket ile Proletarya Partisine doğru yönetmek ve yöneltmek azim ve kararındayız.

Daha ilk sayısından itibaren Parti sorununu açıkça ve duruca işlemeye başlayan Kıvılcım, sağlı, «sollu» baltalamalarla karşılaşmıştır. Ellerinde var olan olanaklarına rağmen Parti konusunu işlemeyen ya da zoraki olarak ucundan tutan dergiler ve gruplar sosyalist ortamımıza somut öneriler getireceklerine, derlenmenin yolunu ve şeklini göstereceklerine; bu yolda ilerlemeye çalışanları grupçulukla damgalamaya çabalamaktadırlar. Küçük burjuva hastalıklara, kariyer düşkünü aydıncıklara, zuhur etme ve devrimci mücadeleyi «kendi» ile başlatma sevdalılarına şimdilik diyeceğimiz yok. SÖZÜMÜZ, doğrudan ya da dolaylı olarak onların etkisinde kalan GENÇ ARKADAŞLARIMIZA ve İŞÇİ SINIFIMIZA'dır.

Mehmet Ali Aybar'dan Ova Baydar'a ve arkadaşlarına ve hatta Behice Boran'lara kadar hemen herkes «Sosyalist Parti» den dem vuruyor. Ancak, NASIL Parti, NE ŞEKİLDE Parti, NE ZAMAN Parti? İşte hiç biri birtürlü buna gelemiyorlar. Bütün kaos, bütün karagsa burada patlak veriyor ve kimin ne dediği bir türlü anlaşılamıyor. Yahut, çok iyi anlaşılıyor ve yazılı olsun sözlü olsun önerilen tartışma arenasından kaçıyorlar, yiğitçe eleştirme ve eleştirilmeyi çoğu göze alamıyor, iş dedikodulara ve fare mızıldanmalarına kardırılıyor.

Proletarya Partisi için SOMUT önerilerimiz ileride olacaktır. Şimdilik hangi plâtformda olmalıyız? Ya da neden eneski sosyalizmi temel olarak almalıyız, bunu inceliyelim: «İnsanlığın her pratiği gibi teorisi de: Geçmiş - Gelecek kuşaklar arasında kaçınılmaz ilişki - çelişki'lerle gelişir. Geçmişle ilişkiler açıkça veya gizlice koparılırsa çelişkiler ürkekçe veya iki yüzlüce atlanırsa gelişim durur.

Bu kural herşeyi gibi Sosyalizm için de doğrudur. Toplumun veya kendi kendisinin gerçeklerini, bir öğrenci içtenliği ve alçak gönüllülüğü ile etüt etmiyen sosyal akım istediği denli sansasyonel (duyğu çatlatıcı) olsun, Tarihçil gelişim pratiği içinde köksüz davranışlardan, Teorik bilinç aydınlığı yönünde tutarsız düşüncelerden başını alamaz. «(H.K. Devrim Zorlaması)

Türkiye'de sosyalist mücadele bizlerle (1960 sonrası kuşakla) başlamamıştır. Sosyalist hareketimiz bu denli köksüz değildir. Örgütlü olarak verilen bilimcil sosyalist mücadelemizin tarihi 1920 lere kadar uzanır. 50 yılı aşan teorik ve pratik Sosyalizmimiz çeşitli dönemlerde kopukluğa uğramasına ve tecrit edilmesine rağmen YOK edilememiştir. Nicelik itibariyle ne denli azalırsa azalsın, Proletaryacı Sosyalizmimiz NİTELİKÇE daima VAR olmuştur .Bu objektif bir gerçeğimizdir.

İnsanoğlu, gerek düşünce gerekse davranış alanında kendinden önceki yaratılan şeyleri temel olarak alır ve onun olumsuz yanlarını olumlulaştırarak ileriye doğru yol kateder. Örneğin, bizden önceki kuşakların yarattığı tekniği yok sayarsak ve ondan yararlanmazsak ne olur Dünyamız? Bir an düşünmek bile böyle bir durumun anlamsızlığını görmemiz için yeterlidir. Bizden önceki kuşakların teknik varlarını yok kabul etseydik; bugün için, değil Uzay çağına ulaşılması, insanlık en ilkel ihtiyaçlarını karşılayabilmeyi başaramazdı. Toplum içinde, daha bir yaşına henüz girerken konuşmaya başlayan çocukluğumuz, eğer toplumun dışında bırakılsa ne hale döner? En basit konuşma sorunu, nesillerce süren bir gelişim sonucu çözümlenebilmiştir. Toplum dışında yetişecek bir insan yavrusu, kendinden önce kazanılmış sosyal deneylerden yararlanamazsa bir hayvan yavrusuna dönmez mi?

Bu en basit gerçekler, Sosyalizm için de geçerlidir.»... hayatın dinamizmini temsil eden yeni kuşaklar, durmuş, yanılmış eski kuşağı yıkmak için yıkmazlar. Yıkılan sakat ve bayağı eğilimler, derinliğine teorik araştırmalarla doldurulur... Dünya'da eski yanılan kuşağın değerlendirilmesi sonunda yeni ve daha yüksek teorik sentez yaratılır. Türkiye'de Eskinin olumluluğu örtbas edilip üzerine oturulduktan sonra, teorik hiçbir yüksek senteze vardırılamaz...

...Kautsky: II. Sosyalist Enternasyonal'in lideri, Plehanof: Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisinin lideri. Her ikisi de Bilimcil Sosyalizmin klâsikleri sırasına girmiş... Onlara karşı Lenin çıktı. Niçin? «Teoriyi uğrattıkları sakatlama ile mücadele» için. Ne zaman? 1893'ten 1915 yılına dek: tam 22 yıl aynı II. Enternasyonal ve R.S.D.İ.P. içinde çalıştıktan sonra. Her iki örgütte de çeyrek yüzyıl Kautsky ve Plehanof «öğretmen», Lenin «öğrenci» sayılarak çalıştı.

Nasıl çalıştığını mı merak ediyoruz? Bir saniye bile «beyinsiz işgüzarlık» yapmadan. Attığı her pratik adımı bir teorik yorumla geliştirdi. En sıkı örgüt disiplini içinde, en önde başı ile ve gövdesi ile dövüştü. Gerçek baş Lenin'di ama 22 yıl hattâ 25 yıl Lenin örgüt geleneğini sayarak «öğrenci» durumunu korudu...

İşte bütün o her adımda kendi toplumunun ekonomik, sosyal, politik, kültürel, orijinal karakterlerini, sıkı Marksizm derinleştirmesiyle atbaşı birlikte giderek inceleyen bu adam o büyük doğruyu kavramıştır; «Devrimci düşüncesiz devrimci davranış olmaz» demekle kalmamıştır; o prensibi uygulamıştır... Bir de bizim «üstad»ları düşünün. Hemen hepsi Sosyalizmimizin «yedek parçaları» halinde ansızın harekete «ithâl edilmişlerdir. «Montaj Sanayiimiz» gibi kafalarında yabancı makineli, yabancı hammaddeli uyduruk bir «Montaj Sosyalizmi» taşırlar.. yanılmaz «lider» sayılmazlarsa hastalanırlar. Çünkü öyle nankör emekle beklemiye tahammülleri yoktur. Ancak «üstâd»lıkları yeni bir şey değildir. 50 yılın kuşakları arasında neleri görülmedi?» (H.K. Devrim Zorlaması).

Yeni genç kuşaklarımızı, bu eski hastalıklara karşı uyarmak için yukarıdaki satırlar dört sene önce yazılmıştı. Ancak görünen o ki, kimileri halâ ders almamış. Sosyalizmimize «İlke - tilke» kesenler, «Olay» çıkarma gayretinde olanlar ve benzerleri hâlâ aynı hastalığı sürdürmektedirler. Şu ya da bu dergiciğin sayfacığını veya gazeteciğin köşeciğini eline geçiren baylarımız bayanlarımız «üstâd» kesilme sevdasıyla ahkâm kesmeye başlıyorlar. Her sosyalist kişi yahut grup, Türkiye'mizin gerçeklerini, dününü - bugününü, ekonomisini, politikasını, kültürünü v.s. derinliğine ve genişliğine ARAŞTIRMAK zorundadır. Yurdumuzun gerçeklerini araştırmanın ilk şartı: Bu yolda bizden önceki yapılan teorik ve pratik değerleri Gözden geçirmek'tir İkincisi; bizden önceki teorik ve pratik değerleri OLDUĞU GİBİ ele almalı, hiçbir tahrifata ve çarpılmaya yönelmemelidir. Üçüncü şart: İncelediğimiz geçmiş değerlerin olumlu yanlarına KAYNAĞI GÖSTERİLEREK sahip çıkmalı ve olumsuz yanlarını kıyasıya araştırmalar ve incelemelerle geliştirip, daha üst sentezler yaratmalıdır.

Bu metodu izlemeyen her kişi yahut grup yahut sosyal eğilim gel - geç başarılar kazansa da sonunda sapıtmaya mahkûmdur. Bütün bunları döne döne tekrar niye mi yazıyoruz? Gençliğimizi yıllardan önce TİP ve sonra MDD yöneticilerindeki bu hastalığın geleneğini şimdi gene kimi «ideolog» baylarımız ve bayanlarımız sürdürüyor.

Bunlar 50 yıllık Sosyalist hareketimizi görmezlikten geliyorlar. Geçmişimizin temel direkleri olan iki doktoru (Dr. Şefik Hüsnü ve Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı) susuş kumkuması ile boğmaya yelteniyorlar. Özellikle günümüz Türkiye'sinin dahi EKONOMİK - SOSYAL, POLİTİK, KÜLTÜREL ORİJİNAL KARAKTERLERİNİ açıklamış bulunan Dr. Hikmet'in görüşlerini hasıraltı etmiye ve bazılarını sulandırarak, çarpıtarak kendi orijinal buluşları imişçe «piyasaya» sürüyorlar. En eski Sosyalizm temeli, dudak bükmelerle, burun kıvırmalarla geçiştirilemiyecek bir temeldir.

Geçmişten bugüne Türkiyemizin ekonomik gelişimini sınıfların yapılarını bunların politikaya yansıyış biçimlerini, dinini, dilini kültürünü kısaca bütün gerçeklerimizi hallaç pamuğu gibi atmış, incelemiş ve sonuçlandırmıştır. Bununla da kalmamış, Marks - Engels insanın (o günkü arkeolojik verilerin eksikli ve kendilerinde yeterince vakit bulamadıkları ancak dahiyâne bir şekilde genel gidişini açıkladıkları ANTİKA TARİH Üzerine sentez olan tezler getirmiştir. Antika ve modern tarihin genel ve özel gidişi üzerine verilen kıyasıya teorik savaş, bir an bile örgütlü Partili sınıf savaşından ayrılmıyarak verilmiştir. Bu gerçeği görmemek ve teorik - pratik verilen savaşı yok sayarak olumlu yanlarından yararlanmamak en iflâh olmaz kariyerizmin içine düşmek, dağınıklığı ve karagsalığı ebedileştirmektir.

İşçi sınıfımızın Partisinin kurulması için çığlıklar atan Burjuva Sosyalistlerimize soruyoruz:

1- Nasıl bir parti? Yâni tüzüğü ile programı ile hangi nitelikte bir Parti'dir gönlünüzde yatan.

2 - Ne şekilde Parti? Yâni Parti kurulması için nasıl bir yol (metot) ve nasıl bir biçim düşünmektesiniz?

3 - Ne zaman Parti? 141 ve 142 nin kalkması, Ak Günlerin çiçek açması mı bekleniyor?

«İçerdekilerin çıkmasından sonra» somutça Parti atılımına girmek daha iyi olabilir. Ancak Parti konusunda somut önerler getirmek, tüzük - program tartışmasını açmak ve kafaların aydınlanmasını sağlamak başkadır; hemen, gümrükten mal kaçırırcasına Parti kurmak başka. Kimse ikincisini önermemelidir. Ama biz tartışma ortamının artık yaratılmasını istiyor ve bunu başlatıyoruz. Diğer bir nokta, içeriden çıkması beklenenler ABA'cıların «B» si ve «A» sı yâni Boran'lar - Aren'ler olamaz. 40 lıdan sonra «Burjuva Sosyalizm» huyluları, huyundan vaz mı geçecekler? Kimilerinin beklediği bunlar olsa gerektir. Oysa beklenilen «içerideki» genç arkadaşlarımız, enerjik insanlarımız olmalıdır. Ve bizce sağlıklı unsurlar ancak bunlar olabilir.

(Devamı Sayfa 4 de)

TİP Programının Eleştirisi

Önce Program mı gelir, Tüzük mü?

Bizim bildiğimiz, bir partinin önce Programı açıkça konur. Sonra o Programın prensiplerine göre Parti'nin Tüzüğü yaratılır. Gerçi «Kanun»: yalnız bir Tüzük bulunmasını şart koşar. Tüzüğünü verdin mi, Partisini kurmuş olursun. Ama Kanun, politika kiremitliğinin kuralıdır. Kiremitliğin altında bütün katlariyle Toplum üstyapısı yükselir. O üstyapının altında, dayandığı Ekonomi tabanı oturur. Üç buçuk egemen politikacının çıkardığı sırf siyasi kanun: Toplumun geniş üstyapı ve derin Ekonomi ilişkilerini yaratamaz. Tam tersine, toplum yapısı, Kanun denilen yüzeyde kalmış kuralları gerektirir.

Hele işveren sınıfının egemen olduğu bir toplumda, Kanunun başlıca görevi: Üstyapı ve Ekonomi'de olanları halkın gözünden kaçırmak, bir sıra anlaşılmaz soyut kurallarla örtbast etmektir. İşveren sınıfı nasıl olsa kendi elinde işliyen ekonomisini kurmuştur; Üstyapı ilişkilerini de sıkı kontrolu altına sokmuştur. Bu alanlarda kimseye doğruyu söylemek, hele öğretmek zorunda değildir. Tam tersine, herkesi, her ciddi konuda şaşkına çevirip sersemletmek için elinden geleni yapar.

İşçi sınıfına bir parti mi gerekiyor? Buyursun, kursun. Tüzüğünün başına üç beş satırlık bir «Amaç» maddesi koydu mu, yeter. O amacın, hangi sosyal ve ekonomik ilişki-çelişkiler içinde, nasıl gerçekleşeceği demek olan program aranmaz. Hatta, İşçilerin hiç programları bulunmasa daha iyi olur. Kimse ne dediğini, ne yaptığını bilmez. Soyut ve Genel Amaç maddesi çevresinde önüne gelen, ağzına geleni tekerler. «Her kafadan bir ses çıkar..» Burjuvazinin istediği de budur.

Gerçek İşçi sınıfı Partisi bu oyuna gelemez. Proletaryanın bilimine göre, insan işini hayvan işinden ayırt eden tek nokta: insanın yapacağını önce tasarlaması, plânlaması, pnogramlaştırmasıdır. Onun için, bütün ciddi İşçi Sınıfı Partileri ilkin yıllar boyu, içinde bulunduğu Toplum yapısına en yatkın gelecek kendi Programını tartışır ve aydınlığa çıkarır. Sonra o programdan aldığı hızla tüzüğünü tezgâhlar.

TiP Programının Lâf Kalabalığı

TİP 13 Şubat 1961 yılı acele kurulduğu zaman, tam İşveren sınıfının istediği gibi, ne yapacağını duruca bilmiyen ve belirlemiyen bir tüzük'ün amaç maddesi ile yola çıktı. Çarçabuk eksiklik ve anormallik göze battı. Onu gidermek için Aydınlara başvuruldu. Bâbıâli'in «Sol» yazar-çizerleri geldiler. Onlar da kendi kendilerinin birer «program» olduklarına inanmış kişilerdi. Program dediğin de nedir? Gâvurca bilenlerden üç beş eli kalem tutarı masa başına oturttun mu, yeryüzünün bütün işçi partilerinin en son moda Pragramlarını özarı Türkçeye çevirip önünüze yığıverirler. Olur sana en âlâsından Parti Programı.

O içgüdüyü «Bilinç» yerine koyan hazırlop TİP aydınları da TİP'i kuran Sendikacılardan aşağı kalmadılar. TİP'i Acem Şahının gemisi gibi yürütmeye giriştiler: Proğram istimi gerilerden gelebilirdi. Hele TİP gemisi ilerlesin... Kaç tane aydın varsa onların beş on katı sayfalar dolusu ne Programlar döktürülmez k?ı Yeter ki yabancı dil bilen «tercüman» civanlar, hele «Avrupa'da tahsil» veya «tetebbu» (etüd) yapmış birkaç yularsız arslan «turist» çalışmıya başlasın. Sen ondan sonra gör Programın ne olduğunu!

Gördük. TİP kuruluşunun 4.cü yılı, alüminyum çarklı sarı başaklı TİP damgasiyle damgalanmış: «Türkiye İşçi Partisi Programı» basılıp 5 er liraya satıldı... TİP Programının yalnız fihristini (içindekiler listesini) okumak bile, onun Parti Programından bambaşka birşey olacağı izlenimini veriyordu. Belli ki, TİP'in içinde ve dışında ne kadar Politika denizine ilk adımını atmak istiyen bilgin varsa, hepsi dağarcıklarında Politika üzerine bildikleri ve bilmedikleri bütün cevherleri TİP Programına dökmüşlerdir.

Bu cömert aydın fedakârlığını hor görmek kimsenin elinden gelmez. Elbet her iyi dilek hoş karşılanabilir mi? Karşılansa bile, Program bir bilgiler yığını değil, yapılacak işler plânıdır. Onu lâfa boğmak, gürültüye getirmek olur. Sonra TİP bir İşçi Partisidir. İçine, bakarsınız, işçiler de girebilir. Onlara yapılacak işi 166 sayfanın 36 000 sulandırılmış ve boyuna tekrarlanan sözcükler tufanı içinde sunmak, yalnız yorucu değil, dinlendirici de olur. Çok şey anlatılıyor sanılırken, hiç bir açık yön vermemek tehlikesi baş gösterir.

«Amelecilik» (Ouvrierisme)

Parti Programı, herşeyden önce gerçekten uygulanmak için yapılır. TİP Programı, hepsi birbirinden daha yuvarlak: «Tirade» lar (aynı şeyi boyuna uzatmalar) ile yüklüdür. O söz de «Köklü Reform»cu Tiradeların hepsi bir şeyi örtmiye çalışan lâf kalabalığıdır. Olaylar ve kavramlar arasında bağ ve bütünlük yapmadır. Belli ki, kim bir şey söylese: «O da bizde var» denmek istenmiştir. Kimseye söz bırakmamak için her telden çalar görünülmüştür. Parti Programı, birbirine kırmızı iplikle teyellenmiş, aklarla karalar mıdır? Hayır. Ansiklopedi hiç değilse aynı sözcüğü her sayfasında bir, bir daha tekrarlıyamaz.

Tirade daha TİP Programı'nın «giriş»inde başlıyor:

«Tarihimizde doğrudan doğruya emekçi halkın kurduğu ilk parti, Türkiye İşçi Partisidir.» (S. 13) deniyor. (Manda tezeği kadar) iri bir lâf. (Manda tezeği kadar olsun) bir işe yarar mı? Sanmıyoruz. Yalan, yalnız sömürücü sınıflara yarar. Yukarıdaki Tirade herşeyden önce yalandır.

«Tarihimiz» deyince, Türkiye Tarihi anlaşılır. Türkiye Tarihi, Antika Osmanlı Tarihi ile başlar. Modern Cumhuriyet Tarihiyle biter. «Emekçi Halk»: Osmanlılıkta da, Cumhuriyette de vardır. Antika çağın Partileri Tarikatlardı. Hacıbektaş'in de, Ahi'lerin de o zamanlar Politika örgütleri o zamanın köy ve şehir «Emekçi Halkı» tarafından kuruldu. Hepsi bir yana, bizim Şeyh Bedrettin'in Partisi Sosyal Devrime girişmişti. Bu girişimi yapanlar tüm «Emekçi Halk»tan başka kimdi?

modern Siyasi Partilerden söz ediyoruz!» diyecekler. Sizin Tarihten kopuk Realpolitiker'ler olduğunuzu biliyoruz. Daha

TİP üleması, belki, o şâhane dekadan pozlarıyla: «Biz Paris Komunası yılında kurulan «Ameleperver Cemiyeti», 1889 yılı kurulan «Osmanlı Amele Cemiyeti» Modern Türkiye de «Emekçi Halk»tan başkası tarafından mı kuruldu? Daha sonrakiler üzerinde durmıyalım.

TİP « İlk » İşçi Partisimi?

Bir de: «doğrudan doğruya emekçi halkın kurduğu» veya kurmadığı Parti neyi ispatlar? Hiç bir şeyi TİP Program üleması İşçi Sınıfı hareketi içinde en sinsi sapıtma çeşidi olan «Ouvrierisme» (sırf amelecilik: yalnız işçilerden ibaret örgüt) demagojisine mi çanak açıyorlar? O mârifeti icat etmek için TİP'i çıkmaza sokmuş ülema ve ukelâ beklenmemiştir. Çar'ın jandarma ve polis şefi Albay Zubatof çok daha ustaca «İşçicilik» demegojisini kullanmıştır. Tutmamıştır. «Doğrudan doğruya» aydınlarca kurulan Parti, yeryüzünün ilk Proletarya Devletini yarattı.

Bunları TİP aydınlarının birkaçı olsun bilmezler mi? Bilmeleri gerek. Ama, heyamola ile Parti tepesine çıkardıkları ne oldum delileri için, Kadrocu kalpazanlar gibi: «Eşsiz örneksiz» olmak manisinden başka eğilim yoktur. Hiç değilse «Program» yapılıp satıldığı günler TİP Genel Başkanlığı yapan Devlet düşkünü avukat: 1958-59 yılları «Vatan Partisi» dâvâsının ağırcezâda beraetle sonuclanan bütün oturumlarına muntazaman «devam» etmişti. Elbet o kertede «ilgilendiği Vatan Partisi'nin, 40 sayfalık «Tüzük ve Programı» nı görmezlikten gelememiştir. Tüzüğün 8.ci Son sayfasında: 10 kişiden 9'u «doğrudan doğruya emekçi halk», daha doğrusu İşçidir. Hem öyle gizli servislerin hâtıftan «İşçi Partisi kur!» emri üzerine, Saylav olma furyası açıldı sanan «Sendikacılar» değildirler; hepsi fabrika Cehenneminde kan kusan gerçek üretmen işçilerdir.

Öyleyse niçin o bile bile yalan? 27 Mayıs Kuşaklarının gençliklerinden, deneysizliklerinden, daha eski kuşakların de jeneresansından yararlanıp, ortalıkta en azından tavus kuşu gibi kabarmak için... Sonra ilk fırsatta, kerâmetine inandırdığı içtenlikli TİP üye yığınını «Güleryüzlü Sosyalizm» makyajlı aldatıp biricik Proletarya yolundan sapıttırmak için... Yalancının mumu Yatsıdan sonraya dek yandı mı? Demek Proletarya siyasetinde Makyavelizm yahut Bizantizm uzun ömürlü olamıyor. Yalan ve böbürlenme silâhı tepti: atıcı mikrosefali vurdu.

(Devamı gelecek sayıda)

EKONOMİ POLİTİKA

Bugünkü Türkiye Ekonomi Politikası

Böylece Türkiye Ekonomisinin temelinde 3314 Özel ile 484 Kamu işletmesi can cana yatmaktadır. 500'ü bulamayan kamu kesimi: Şehirde ve Köyde 3300'ü zor geçen özel kesimden çok üstün güçte, ama onun emrinde işlemektedir.

Türkiye'nin «Büyükler» adını alacak ekonomi kodamanları: Sanayii, Ticaret, Ulaştırma, Hizmet, tarım alanlarında ençok 3314 aile olabilir. Devletle birlikte 3796 büyük kurum... Yuvarlak rakam fazlasiyle 500'ü bulmayan Devlet beyliği diyebileceğimiz kurum yanında, gene 500'ü bulmayan toprak beyliği beş belidir... Bunlar (Toprak ve Devlet beyleri) birinci binlik sayılabilleler.

Geri kalan ticarette (Perakendecilere) egemen 500ü bulmaz toptancı, hizmetlere egemen 500'ü aşkın işletme, 150'yi bulmaz. Ulaştırmaya egemen kodamanlar topu birden ikinci binlik sayılabilirler.

Öteki sanayinin 1500'e varmaz büyükleri gerçekte 1000'i aşarlarmı?

Asıl işin, sosyal problemin püf noktası buraya gelir dayanır. Büyük sanayi işletmeleri iki bakımdan eklenebilir:

1 — Büyük imalat işyerlerinin çalıştırdığı işçi sayısına göre orantıcıı dağılımı içinde 49 kişiye kadar olan iş yerleri 1964 resmi istatistik grafiklerinde %78'yı buluyor. (İstatistik ayrıntılarını saklamakla birlikte, genel grafik çizgilerinde bunu gösteriyor.) (1). Bu hesaba göre, büyük sayılanlar içinde asıl 50 den fazla işçi çalıştıran yerler 4'te 1 olurlar. 200 ile 499 kişi arası çalıştıranlar % 5 (1/20) olurlar. 500 den 100'e dek işçi çalıştıranlar % 2,5 (17/40), 1000 den yukarı işçi çalıştıranlar %1 ile 2 arasıdır.

Asıl Türkiye sanayinin alın yazısını çizenler, o «büyük» sayılan işletmelerin 1/10 ileri sayı demektir. Tüm «Büyük Sanayii» sayılan işletmeler 3012 olunca, asıl kodamanlar 300 kadardır.

2 — Büyük imalat iş yerlerinin hukuki durumlarına göre dağılım oranı ise: % 45 kadarı kişi mülkiyetinde, geri kalanı (Kollektif, Anonim, Limited, Özel kanunla kurulmuş, Komandit) Şirketleridir. Türkiye'de Şirketler arasında sayılan kooperatifler yüzde yarım bile yer tutmaz (% 4).

Türkiye'nin bütün ekonomisi gibi, politikasından kültürüne ve dinine dek her şeyine kontrolunu en az on yıldan beri koymuş bulunan ekonomi ağaları: Şirket ağalarıdır. 300 büyük işletme içinde 300 en kodamanı bu açıdan değerlendirelim. Bu en kodamanların 132'si kişi mülkü sayılsa, 168''i şirket demektir. (2)

Daha 1929 yılları, Türkiye'de bile iktisat bakanlığı Şirketler Sigorta Müdürü ile İstanbul Şirketler Komiseri, «Sermaye Hareketleri» adlı irice kitabında başında şu hakikatı yazmışlardı

«Şirketlerin her yıl ulaştıkları sonuç, aşağı yukarı larla deyimlendirilmesi demektir.» (S.3)

memleketin ekonomı durumunu ve sağlığın rakam

(1) Oysa daha önce 50 kişiden az işçi çalıştıran büyüklerin sayısı 1307 ve tüm büyükler içindeki oranı %43 olarak bulunmuştu. Resmi istatistiklerin, böyle çelişik rakamlarla, peçeleme çabası açıkça görülmektedir.

(2) Aslında bu en kodamanların belki hepsde şirkettir. Finans-Kapital böyle gizli çalıştığı için, bunla**rı kesince tesbit etmemiz mümkün olmamaktadır.**

Dünyamızın, hele Türkiye'mizin «hakikat»leri 40 yıldan beri pek değişmedi: Tersine büsbütün koyulaşıp «Şirketler» (Kumpanyaları) deyimi halkın kolay anlaması için Finans—Kapital söziüğünün yerine kullanılabilir. Türkiye'nin ekonomisine ve dolayısı ile tüm yaşantımıza Ceza kanunlarında yazılan «Tehakküm» kertesinde egemen olan gizli - açık güç: Bu şirketler şebekeleridir. Bunu anlamadıkça, Türkiye'nin değil ekonomisinde en bayağı lotaryacı politikasından bile hiç bir şey anlanmış olunamaz. 1929 yılı bilançolarına göre Türkiye'de 166 şirket vardı. (H.K. Emperyalizmden Türkiyede Kapitalizm, S. 162, 1965). Bunlardan 102'sinde kurucu, İdare meclisi üyesi v.b. kişiler, 444'ü Türk (yahut müslüman), 181'i gayri Türk (veya müslüman olmayan) top yekûn 625 kişiydi. 166 şirket için sayılabilecek Finans-kapitalist sayısı 633 Türk, 233 gayri Türk olmak üzere top yekûn 866 kişi idi.

Aradan geçen 4 yılın sonu ne oldu gibi değişiklik oldu. Başlıca iki karakteristik değişme görüldü:

1 — Şirketlerin sahibi içinde kaçı müslüman-Türktür, kaçı Müslüman-Türk değildir. bu inanılmaz bir kıskançlıkla saklanıyor. Kapitalist sınıfı olsunlar, olmasınlar, tam kafa taşçı-mukaddesatçı-nurcuların istediklerinden âlâ «canciğer kuzu sarması olup, yürekten kaynaşmışlardır.

2 — Milli Kurtuluş savaşını arkadan hançerleme durumuna düşmüş bulunan en büyük toprak beyleri, 1929'da henüz içlerinden en kodamanlarını Kapitalist sınıfınınkilerele kaynaştırabilme o denli bulamamıştılar. Lehül Hamd Dolar ve zam amcaları sayesinde bugün büyük mülk sahiplerinin en kodamanlarıyle etle tırnak olabildiler.

1929 yılının 166'ları dışında kalan 491 Toprak beyi bugün artık yerini bulmuştur. Kapitalizmin iki egemen klâsik sınıfı içinden: Burjuvalar ile büyük toprak sahipleri sınıflarında en kodaman elemanlar, biricik Finans-Kapital zümresi halinde kenetleşip her şeye tahakküm yolunu bulmuşlardır.

Yukarda ayrıntılarını verdik. Türkiye'ye hangi temel ekonomik madde gücü egemendir? Türkiye'nin kendi sosyal yapı karakteristiği içinde egemen Finans-Kapitalist zümresi kendi içinde kaç bölüğe ayrılır ve bu kümeler kaçar kişidirler?

Hepsi, hatırda kalmak için yuvarlak rakamlarla gösterilir ise: 500'er (beşyüz) birimi geçmemek üzere, yukardan aşağıya sıralanabilen 5 küme Finans-Kapital tipi göze çarpar:

1 — Devletçiliğimiz (484),

2 — Toprak Ağalarımız (491),

3 — Sanayi Baylarımız (3-5 yüz),

4 — Ticaret Baylarımız (5-6 yüz),

5 — Hizmet Baylarımız (565),

35 milyon insanımızın alınyazısını kim çiziyor? Bu beş kollu Finans-Kapital zümresi içinde egemen olan, Yuvarlak hesap 2500 birim .

Bu birimlerin coğu «Şirket», yâni «Ortaklık» adını alır. Evet Her ortaklıkta bir çok ortaklar bulunabilir. Hiç kuşku yok. Bütün o ortakları, «birim» deyimi ile bir kişi gibi göstermek küçümsemek olmaz mı?

Hayır. Her ortaklıkta, Finans - Kapital işleyişinin iç mekanizmasını bilenler için, başı çeken coğu bir tek sayın kişi olur. Ötekiler onun kulları (Vasalleri) dirler. Hele göstermelik hissedarlar kalabalıkları, en bön çocuğu güç kandıracak gözbağlarından başka bir şey değildir. Tersine, bir çok şirketlerde aynı tek kişinin baş rolü oynadığı düşünülürse, 2500 kişiden daha aza indirmekte olağandır.

(Devamı gelecek sayıda)

Genel olarak sosyal sınıflar

B) SOSYAL TABAKALARDAN KÜÇÜK - BURJUVAZİ :

Modern toplumda işveren ve işçi adlı başlıca ve birinci kerteden gelen SOSYAL SINIFLAR'dan başka PARTİLER (bölük - kısım - parça)lar yok mudur? Vardır. Hem de pek çoktur. Bu ikinci kertede gelen bölük bölük insan kümeleri iki türlü olurlar; bunlar :

1 — Ya her başlıca birincil sosyal sınıfın kendi İÇİNDE bulunan bölüklerdir.

2 — Yahut bütün başlıca sosyal sınıfların DIŞINDAKİ bölüklerdir.

1 — BİRİNCİL sosyal sınıfların İÇLERİNDE bulunan İKİNCİL insan bölüklerine bizde daha çok ZÜMRE adı veriliyor. İşveren sınıfı içinde: Sanayiciler, Ziraatcılar, Bankacılar, Tüccarlar ve ilh. gibi bölüklere işveren sınıfının başka başka ZÜMRELERİ denir.

Bu zümreler arasındaki hiyerarşi (rütbeler zinciri) çağa göre değişebilir. 19 uncu yüzyıl sonuna değin kapitalizmin birincil işveren zümreleri: sanayici ve ziraatçı girişkinlerdir. Bankacılar, tüccarlar, ve ilh. kapitalist zümreleri İKİNCİL gelirler. 20 nci yüzyılda bu hiyerarşi tersine döndü. Bankacılar birincil zümre oldular. Öteki zümrelerin en kodamanlarını kendilerine uydulaştırdılar.

İşçi sınıfı içinde: tarım işçileri (ırgatlar), kaba işçiler (üretime alışmamış kara işçiler), orta işçiler, usta işçiler, uzman işçiler, ve il.h. gibi bölüklere işçi sınıfının başka başka ZÜMRELERİ denir.

19 uncu yüzyılda işçi sınıfı zümreleri az çok akılcıl bir dengelilikle farklı idiler. 20 nci yüzyıl ile birlikte, işçi sınıfı içinde burjuvazinin desteklediği ve aristokratlaştırdığı işçi küçük - burjuvaları sendika gibi işçi teşkilâtlarını tekellerine geçirdiler. Tıpkı kapitalist sınıfı içindeki bütün zümreleri bir Finans - Kapitalist zümreci nasıl baskı altında tutup sömürüyorsa, öylece aristokrat ve sendika gansteri işçi açıkgözleri geri kalan bütün işçi zümrelerini baskı altında tutuyor ve sömürüyorlar. Yukarıda kapitalist sınıfında azıtan tekelcilik böylelikle aşağıda işçi sınıfı içinde almış yürümüş olur.

2 — BİRİNCİL sosyal sınıfların DIŞLAR'NDA bulunan İKİNCİL insan bölüklerine bizde daha çok TABAKA adı veriliyor. Çünkü bunlar birincil sosyal sınıflardan çok daha heterojen (gayrı mütecanis), altlı üstlü bir hayli durum ve çıkar farkları gösteren basamaklaşmalara uğramışlardır. Onun için bu sosyal kümelere, onları sosyal sınıflardan ayırmak üzere, SOSYAL TABAKALAR denmelidir.

Sosyal tabakaların hepsi de ilkin MODERN ÜRETİM YORDAMI ile DOĞRUDAN DOĞRUYA ilişkili olmıyan kümelerdir. Normal sayılabilecek fakat yalnızca soyut kavram olarak anlaşılan, sırf (İŞVEREN - İŞÇİ) sınıflarından ibaret, tam verimli bir Kapitalizm için sosyal tabakaların EKONOMİK gerekleri ve zaruretleri yoktur.

İyi organize edilmiş, mantık sonuçlu, akılcıl (rasyonel) veya fikircil (ideal) diyebileceğimiz bir Kapitaliz miçin SOSYAL TABAKALAR kaçınılmaz bir gerçeklik olmıyabilirlerdi. Daha doğrusu kapitalist toplumda bir an için SOSYAL TABAKALAR yok oluverseydiler, kapitalist üretim yordamı durmazdı ve aksamazdı. Tam tersine sosyal tabakalar olmasa, kapitalist toplumun genel ve soyut EKONOMİK düzeni daha verimli ve ilerici olarak büsbütün rahatlıkla işleyebilir ve çok çabuk gelişebilirdi.

Ne var ki her kapitalist toplumun EKONOMİK zaruretleri dışında, TARİHCİL ve POLİTİK birçok kaçınılmazlıkları daha vardır. Kapitalist üretim yordamı için ikincil sayılabilecek o tarih ve siyaset zaruretleri her ülkede bir sürü sosyal tabakaların basamak basamak açılıp saçılmasını gerektirmiştir.

Onun için birincil sosyal Modern sınıflar dışında kalan SOSYAL TABAKALARI bölümlendirmek, her ülkenin özel tarih, ekonomi, politika şartlarına göre ayrılıklar ve güçlükler gösterir. Politika kargaşalıklarının en büyük sebebi, sosyal tabakalarla sosyal sınıfları birbirine karıştırmaktan ve sosyal tabakaları da ayrıca birbiriyle karıştırmaktan ileri gelir.

Sosyal tabakalar deyince ilkin iki grup göz önüne getirilir :

a) GEÇMİŞ TARİHİN YADİGARI OLAN SOSYAL
pitalizm şartları içinde sürünüp gittiği için ayakta du-
TABAKALAR : Geçmiş çağların üretim yordamları karurlar. Bunların en ünlüleri büyük KÖYLÜ TABAKALARI ile ESNAF TABAKALARI'dır. Kapitalizm kendi kanununa uyup gereği gibi gelişseydi, bu iki büyük tabaka yeryüzünden silinebilirdi.

b) MODERN GÜDÜMÜN YADİGARI OLAN SOSYAL TABAKALAR : Bunların en göze çarpanları USTABAS'LAR ile AYDINLAR'dır. Bu tabakaların üretimle ilişkileri dolaylı yoldan: İDARE SİYASET güdümleri için olur.

Kapitalistler siyasî iktidarı ele geçirmeden önce ce gerçekten girişkin kişilerdi. O girişkinlikleriyle üretimdeki görevlerine elverişli kalsaydılar, adı geçen iki tabaka insana hacet kalmıyabilirdi.

Ancak, ne KAPİTALİZM ideal GELİŞİMİNİ başarabilmiş, ne de KAPİTALİSTLER üretimde gözetim ve bilgi GÖREVLERİNİ ciddiye almışlardır.

(a) ve (b) tabakalı insan kümeleri arasında TERSİNE ORANTILI bir gelişim olmuştur. Kapitalizm ilerledikçe TARİHİN YADİGARI olan köylüler ve esnaflar boyuna azalmaktadırlar. Buna karşılık işveren sınıfı hazır yeyiciliğe dökülüp gözetim ve bilgi görevini aksattıkça, sosyal sömürü dengesini koruyabilmek için MODERN GÜDÜMÜN YADİGARI olan gözeticileri ve aydın adlı Modern kapı - kullarını boyuna arttırmıştır ve arttırmaktadır.

Egemen sosyal sınıf her gün sayıca biraz daha azaldığını görüyor. Güdüm görevinden ve bilgi yetkisinden her gün daha çok uzak düştüğünü görüyor. Hele 20 nci yüzyılın Finans - Kapitalizm çağında, kapitalist sınıfı büsbütün gereksiz bir asalak olduğunu kavrıyor. Bu kendi kendine YOK oluşu bir VARLIK gibi göstermek ihtiyacını duyuyor.

O zaman kapitalist sınıfı gittikçe daha çok sayıda gelişen teknik incelikleri yalnız Bilim işinde uzmanlaştırdığı elemanlara bırakıyor. Tekniği anlamak tekeline sahip olan bu uzmanlar, «akılcıl» sistem (rasyonalizm), Taylörizm, zincir usûlü ve ilh. ile verimi arttırma yoluna işçileri kurban ediyorlar. İşçiler üretim içinde bir küçük çivi kadar önemsiz duruma sokuluyorlar.

Bu üretim ilişkileri ortasında işçi artık makinenin hizmetkârı olmuş otomat bir bostan korkuluğudur. Otomatların daha çok yıpranarak verim sağlamaları için gözeticileri ve uzmanları sayıca arttırmak gerekir. Gözeticilerle uzmanların çıkarları artı - değer sömürüsünü arttırmakta toplanır. Durumları işçi sınıfını kılını kıpırdatamaz hale getirmekte toplanır. Düşünce, duygu ve davranışlarında bunaltılmış işçi sınıfına karşı aristokrat işçi ile uzman aydın kendisini o çıkar ve durum bakımından kapitaliste paralel sayar.

Buraya kadar gerek Tarihin geçmişinden, gerekse güdümün geleceğinden doğmuş sosyal tabakaları başkalıkları içinde bulduk. Bu sosyal tabakaların bir de ortak yanları vardır. Hepsi de KÜÇÜK MÜLK SAHİBİ tutumundadırlar. «Küçük kişi mülkiyeti»: esnafı ve köylüyü verimsiz küçük üretim cenderesinde kısır çabalarla boğuyor; aynı küçük özel mülkiyet, aydını ve gözeticiyi haksız sömürüye bekçi köpeği yaparak insan haysiyetine aykırı vicdan işkencesi ile yozlaştırıyor.

Ne var ki bu zavallı sosyal tabakalar sırf o küçük mülkiyetlerinin kölesi oldukları için, durumlarını bilince çıkarmakta güçlük çekerler. Egemen sınıfların muazzam BÜYÜK ÖZEL MÜLKİYETİ toplum içinde harvurup harman savurur. Üretimin sosyalleşmesiyle taban tabana zıt üstyapı engelleri çıkarır, verimi baltalar, toplumun gelişimini baltalar. Yapma işsizliği ve izafî yoksulluğu (üst sınıfların zenginliği ile her gün biraz daha ağırca zıtlaşan alt sınıfların züğürtlüğü) arttırır. Bununla birlikte, küçük mülk sahipleri, zaman zaman o toplumu batıracak hale gelmiş büyük özel mülkiyeti körü körüne savunmak felâketinden bir türlü kurtulamazlar.

Onun için geçmiş Tarihin yadigârı ve Modern güdümün yadigârı olan sosyal tabakaların topuna birden «KÜÇÜK - BURJUVA» tabakaları denilmektedir.

Küçük - burjuva tabakaları, «KÜÇÜK» oldukları için maddece ve manâca ezilip sömürüldüklerine göre, İŞÇİ SINIFI'na yakındırlar. Aynı tabakalar «BURJUVA», yani «ÖZEL MÜLKİYET» denilen ismi var cismi yok tabu ile çarpılmış bulundukları için, İŞVEREN sınıfının zafer arabasına bağlı kalırlar. Bir yandan bağımsız hiç bir düşünce ve davranışa sahip olamazlar. En saçma uyduruklara inanır ve aldanırlar. Öte yandan anarşiye dek «BAĞIMSIZ» görünmek karasevdasından kurtulamazlar. Hiçbir kollektif aksiyonu ölüm dirim ölçüsünde benimsemiyen küçük - burjuvalar, kendisini beğenmiş ukalâlık illeti ile inmeli olurlar.

(Devamı gelecek sayıda)

(Parti ve Çadır üzerine) Eleştiriler

PARTİ VE ÇADIR ÜZERİNE

Korktuğumuz başımıza gelmesin; «Yeri doldurulacak» olan «sosyalist partiyi» yeri boşalmış olan T.İ.P. gibi mi düşünüyorlar acaba?

Bununla birlikte, tartışılmayacak bir nokta var: Hiç bir sosyalist, partisizliği örgütsüzlüğü savunamaz.»

Bu [illegible] hem çok doğru, hem çok yanlış. Gerçek bir sosyalist [illegible] mücadelesinin ancak bir Proletarya partisi ile verileceğini bilir. Ama sınıflı bir toplumda yaşıyoruz. Sosyalistler de o toplumun bir örneğidirler. Öyle olur ki: Partileşmeyi, örgütleşmeyi savunurken farkına varmadan partisizlik savunulabilir.

Yazarın kendisi de aşağıda şöyle yazıyor: «Meselenin öteki yüzü se, yılgınlık ve tembellik içinde sosyalist parti sorununu sonsuza erteleme eğilimi ve mantığıdır.» kimdir bu[illegible]? Elbette sosyalistler. Demek ki «partisizlik örgütsüzlük» gün olur bizi «sosyalistler tarafından da» savunulabilir. Ama bu çok akba bir biçimde değilse ekseriya koştu zor çok ince şekiller ve demogojiler ardına gizlenebilir. Hatta yazar TİP'i yeri doldurulacak bir sosyalist part saydığına göre bu zat kendisi de «sosyalist partiyı» savunurken, sosyalist partisizliği savunur duruma hiç farkına varmadan düşmektedir.

Yazarın önem vermediği, önemini kavrıyamadığı yan budur. Partisizliği savunmanın o binbir türlü biçimlerini eleştirecek yerde sosyalist olmadığını «Güler yüzlü, demokratik» olduğunu açık açık söyleyen Aybar'a saldırarak biraz deve kuşu gibi kafasını kuma gömüyor.

Aybar Parti kuracakmış. Kurar elbet. Aybar'ı eleştirmek yetmez; doğru eleştirmek gerekir. «Başkalarından önce davranıp parti kurarak mirasa sahip çıkma» diye leştiri doğrusu çok ilkel olur. Eleştiri gerçek bir proleterya partisinin nasıl örgütlenebileceği Aybarın düşünce ve davranışlarını proletarya partisi açısından [illegible] Aybar 12 mart öncesinin sosyalist hareketine sahip çıkıyor diye eleştiriliyor. Keşke sahip çıksa. O işçi sınıfı sosyalizmine değil, işveren sosyalizmine sahip çıkıyor. Bu gösterilmeli, Aybar'ın sosyalizmi ile proleterya sosyalizminin farkları anlatılmalı. Aybar'a yapılan ilkel eleştiriler ona «saedi itibar» sağlamaktan geri kalmıyor. Yarın aynı silah geri teperse hiç şaşmayın.

Sosyalistlerin bu en önemli konusunun tartışılması gereken noktaları ise, kısaca, zaman ve şartlar olarak özetleyebiliriz. «zaman ve şartlar» italikle yazan Oya Baydar'dır. Bu bize unutulmaya yüz tutmuş bir türkünün insana burukluk veren nağmelerini hatırlattı. «Henüz zamanı değil fikrini kendiliğinden içeriyor yukardaki cümle. Her zaman için yeni fakat çok eski kaldedir.

Proletarya partisi her şart ve zamanda kurulabilir. «Zaman» şartı diye tartışmaya girildi mi mesele temelinden yanlış koyulmuş olur. Problem «Zaman ve şartlar» diye konuldumu «Keramet kendinden makul» «zamanı gelmedi» şıhlaşmalarına kapı açılır.

M.D.D.'cilerin «şartlar» kuyusuna nasıl düştükleri H. Kıvılcımlı'nın «Zortlama» kitabının 204 den, 221.nci sayfalarına kadar kıyasıya eleştirilir. Orada «zaman geldi» mi? «Geçti mi» başlığı altında şunlar yazılır:

«Proletarya partisinin «zamanı» Türkiye'de 50 yıl önceye rastlar. Primitivzm'den ilkellikten - kurtulmanın «zamanı», [illegible] propaganda ile sağlanamaz. Yeni Ortam'da yazı yazmakla da sağlanmaz. Onun zamanı çoktan geçti.»

Demokrasinin de temel şartı ve en sağlam ayağı olan sosyalist parti sorununu tartışmak; sosyalist partinin önemini ve zorunluğunu belirtmek her sosyalistin en doğal hakkı hem de görevidir.»

Gene gerilere düşülüyor. Artık halâ «partinin önemi ve zorunluğunu belirtme.. görevi.. ve hakkı'nı değil, elbet bunlarıda ama çok daha fazla ve acil olarak: Nasıl bir parti nesıl bir tüzük ve program, nasıl bir parti örgütlenme önerisi?. Esas «belirtilmesi gereken bu. Amerikayı yeniden mi keşf edeceğiz? Problemi daha geriden, daha ilkel biçimlerde koymak bize bir şey kazandırmaz, kaybettirir.

«Demokrasinin... en sağlam ayağı» topallamaya başlar.

«Ama bu, her tartışmanın, her öneri sahibinin parti kurmaya hazırlandığı gibi anlaşılırsa, en azından parti sorununun bazı kişiler tarafından ne kadar hafife alındığı ortaya çıkar.»

Tartışma; sırf tartışma olsun diye yapılmaz. Pratik öneri, problemlere çözüm için yapılır. Tartışma pratik girişimle desteklenmez ise havada ve lafta kalır.

Hem sosyalistler partinin «önemi ve zorunluğu»nu tartışacaklar, belirtecekler. Hem de «parti kurmaya» hazırlanmadıklarını söyleyecekler. Eğer düşünceni pratik hareketle desteklemeyeceksen neden tartışıyorsun. Sırf tartışma olsun «Entellektüel gevezelik» olsun diye mi?

Parti örgütlemeyi, örgütlenme tartışmasından ayrı düşünerek. Parti probleminin «en azından.. ne kadar hafife alındığı» ortaya çıkmıyormu?

Hafiflikten öte gülünçlüğe düşüldüğü görülmüyor mu

Yazar bu cümleleri yazarken yazdıklarından böyle aklına gelmiyecek anlamlar çıkacağına ihtimal bile vermezdi herhalde.

Yazarın kendisi bizden daha iyi bilir ki teori ve pratik arasındaki ilişkiyi yukardaki satırları da «tren kacıyor» mantığına düşmemek icin sarf etmeye cabaladığı muhakkak. İnsan bir kere problemi temelden yanlış koydu mu; böyle çelişkiler ortaya çıkıverir Çünkü proletarya partisinin örgütlenmesi problemine doğru yaklaşılmıyor.

Sosyalist partinin kuruluşu söz konusu olduğunda, zaman faktörü. her zaman objektif şartlar faktörüyle dengelenir ve sınırlanır.»

Yine aynı «zaman ve şartlar» nakaratı. Yine «o eski şarkı». Pekl neymiş bu zaman ve şartlar. Yanlış koyuluyor ama merak ediyor insan. Gene bir parti, çadır benzetmesinden sonra devam ediyor.

«Sosyalist bir partinin gerekliliği objektif şartlar gerçekleşmedikçe en, azından, toplayıcılık, asgari ilkelerde birlik, kucaklayıcılıktan gelen güçlülük, bunun gerektirdiği güvenilir, yıpranmamış, yiğit ve yeterli kadrolar sağlamadıkça parti kurulmaz, kurulamaz.»

Pekl «toplayıcılık, ilkelerde birlik, güvenilir, yeterli, yıpranmamış kadrolar v.s.» nasıl sağlanır?

Tıss yok. Cevapsız.

Önce «Güvenilir, Yıpranmamış, yeterli yiğit kadrolar» pek öyle objektif değil olsa olsa subjektif bir şart sayılabilir. Cünkü proletarya partisinin örgütlenmesi icin gerekli objektif şartlar kapitalizimde bizim bildiğimiz kadarıyla her zaman vardır.

«Toplayıcılık, asgari ilkelerde birlik, toplayıcılıktan gelen güçlülük» nasıl sağlanacağı söylenmediği için havada uçan yuvarlak sözler.

Gercekte Proletarya partisi olmadan yuvar ilkelliği icinde bu «objektif şartlar.» ın oluşmasını beklemek, akıl alacak iş değil. Sosyalistlerimizin yazarıda belirttiği gibi dağınık hastalıklı v.s. demekki toparlanamıyorlar. Parti örgütlenmeden de o «objektif şartlar faktörü» oluşmaz. Nasıl çıkılır bu çıkmazdan. Problem yanlış ve somut önerilerle koyulmazsa daha böyle «rezil çember»lere çok girilir.

Yazar çevresini ve kendisini bu niteliklere haiz görüyor olabilir. Bu onun en tabii hakkıdır. Ama devrimcinin toparlayıcı gücü gerçek ve doğrultuları savunmasından gelir. Her şeyden önce problemi doğru koymaktan gelir. Fakat yazar daha parti problemini doğru koyamıyor. Nasıl toparlayacak, nasıl kucaklayıcılıktan gelen güçlülüğe erişecek?

«Yiğit, yeterli, güvenilir» kadrolar ancak parti içinde oluşur. Ya da yiğitlik, yeterlilik, güvenilirlikleri ancak bir parti yaratma mücadelesinde gelişir. Ancak böyle bir parti içinde «Kadrolaşırlar».

Bir de «yıpranmamış» sözü var. Ne demeye geliyor anlamadık. Her sosyalist, her devrimci siyasi mücadele içindeyse «yıpranır». Politika; Çernişevski'nin dediği gibi Nevski bulvarı değildir. Çamur bulaşmasından, yıpranmaktan korkanlar politikaya bulaşmasınlar. Bir sosyalistin «yeterli, güvenilir» v.s. olup olmadığı ancak onun «yıpranması» bahasına anlaşılır.

Ütopik sosyalistler sosyalizmi bambaşka, tertemiz insanlarla inşa etmeyi tasarlarlardı. Bilimcil sosyalizm bu hayalleri yıkalı çok oldu. Elimizde ne varsa, geçmiş mücadele bize neyi bırakmışsa onunla başlamak zorundayız. Parti yepyeni, yıpranmamış insanlarla değil, her gün gördüğümüz dağınık, yıpranmış insanlarla örgütlenebilir. Hele ki sınıflı bir toplumda yaşıyoruz, zulmün, sömürünün insan ruhunda yaptığı geniş tahribat varken aksi düşünülebilir mi?

Her halde Oya Baydar «Limonluklarda yetişmiş sosyalistler» istiyor bir parti kurulması için.

Limonluklarda yetişen bitkiler o güzel gösterişleri kadar dayanıklı ve lezzetli değildir. Suni şartlar ortadan kaldırıldığında o «yıpranmamış» güçlüklerine rağmen, tabii şartlarda yetişmiş cılız, yıpranmış bitkiler kadar dayanamazlar, çürürler. Dışarda yetişenler ise dayanıklılığını yapranarak kazanır. Aynı durum biz insanlar, sosyalistler için de geçerli değilmidir?..

«Gerçek bir sosyalist partinin sağlıklı kuruluşu pekçok şartın bir araya gelmesini ve demokratik mücadele içinde olgunlaşmasını gerektirecektir.»

«OLGUNLAŞMAK» işte örgüt-süreç teorisinin daha ince bir şekli.

Bu «olgunlaşma» nerede olacak?

«Demokratik mücadele içinde»

Ya demokrasi olmazsa, yandık olgunlaşamayacağız. Ham kalacağız.

Demokrasi olursa da anlaşılan öyle «olgunlaşacağız» ki Tadından yenmez olacağız.

Bizzat o «Demokratik mücadele» ortamına ulaşmak için gerekli değil mi Proletarya partisi?..

Biz zamanlar «Proletarya partisi gerçek demokraside güneş gibi doğacaktır.» sözü vardı. pek farklı değil. Biri doğacak, biri olgunlaşacak.

Bu «demokrası ıçinde» teranelerlyle «Burjuva sosyalizmi» batağına saplanılmıyor mu?

«Sosyalist Partinin kurulması gerekliliğini, gerçek bir demokrasiden bile ancak o zaman söz edileceğini ileri sürmek bir görevdir.»

Kime sürüyorsun bunu. Sosyalistlere mi. Önüne gelen hangi sosyaliste sorsan hepsi «Sosyalist partinin kurulması gerekliliğini» az çok savunur. Sosyalistler bunları zaten biliyorlar.

Yoksa hakim sınıflara mı?.. Bir sosyalist parti kuralım ancak o zaman «gerçek bir demokrasiden söz edilebilir». Yoksa demokrasi «gerçek» olmaz ha!.. Bu bir üstü kapalı izin isteği değil mi? İnsanın aklına kötü şeyler geliyor. Sonra şu «Gerçek demokrasi» nedir anlamadık. Seçimsel demokrasimi yoksa hakim sınıfların iktidarının yıkıldığı halkın demokrasisi mi. Yazıdan çıkan anlam: Seçimsel demokrasidir. Seçimsel burjuva demokrasisine ne zamandan beri «gerçek» denir oldu?

Yukarıda demokratik mücadele ortamında olgunlaşmaktan ve partiyi öyle kurabileceğimizden söz ediliyordu, aşağıda demokrasi olması için sosyalist parti lâzım deniyor.

Hem demokrasi olmadan olgunlaşıp partiyi kuramayacaksın, hemde parti olmadan demokrasi olmayacak. Yazıdan çıkan anlam aynen budur. Dön babam dön.

Bu burjuva demokrasisinin sahipleri: «yahu ne olur kurun bir parti de şuna demokrasi densin siz kurmazsanız bari biz kuralım demezler mi?»

Diyorlar bile Aybar, Birlik partisi v.s. problemin böyle yanlış koyuluşundan kaynak alıyor. Bu apaçık ortada.

Elimizdeki yazının eleştirilecek belli başlı yanlışları bunlar. Şimdi daha genel problemlerdeki görüşlere gelelim.

Önce sosyalistler C.H.P.'ve oy vermeli mi yoksa vermemeli mi problemindeki görüşlere değinelim:

Her iki yazar da bu seçimlerde CHP've oy vermek gerektiğini savunuyorlar, ardından ekliyorlar CHP örgütüne girelim diyenler sağ teslimiyetci, aksine madem ki bir sosyalist parti yok öyleyse oy vermeyelim diyenler «sol» sekter bir tavır içindedirler.

İlk bakışta çok doğru gibi görünüyor. Gerçekten de problem: eğer CHP ye oy verip vermemek olursa yazarların görüşü en doğru olandır. Ama biraz «parti sorunu ve hastalıklarımız üzerine» yeniden düşününce yazarların tezlerinin göründüğü kadar parlak olmadığı görülüyor.

Bilimde; bir problemi doğru olarak çözebilmek icin herşeyden önce problemi doğru koymak, soruyu doğru sormak gerekir. Acaba «Halk partisi'ne oy verelim mi, yoksa vermiyelim mi ya da içine mi girelim?» diye problemi koyarken soruyu dogru mu soruyoruz?

Hayat karşımıza yüzlerce problem çıkarır ama bu problemler icinde birisi daima en esaslı noktayı meydana getiririr problemleri bir zincir gibi ele alırsak, zincirdeki ana halka cekilmeden (En acil problem cözülmeden) diğer problemlerin çözümü imkansız olur. Demek ki önce en acil, en temel problemin ne olduğunun tesbiti ve problemin çözümü icin meselenin doğru olarak koyulması gerekir.

Bugün Türkiye sosyalist hareketinin en acil problemi nedir? Sosyalist hareketin hastalıklarını tedavi etmenin yolu, «çok derdin tek ilâcı» nedir?

çok ilkel kalıyor. Elestiri gercek bir proletarya partisinin nasıl örgütenebileceği Aybar'ın düşünce ve davranış

Tek sözle: Proletarya partisi.

Yazarların hatalarının temeli burada başlıyor. En acil Problem CHP've olan tavırmış gibi koyuvorlar. Prolevarya partisini yaratmayı erteliyorlar. Böylece parti-cadır probiemin temelinden yanlış koyuluyor ve yukarıda paragraf paragraf çelişkilerini gösterdiğimiz yanlışlara düşüyorlar.

İster oy verelim, ister vermiyelim desinler problemi böyle kovanlar Proletarya partisini yaratma sorumluluğunu göze alamayanlardır, veya kendilerinde bu sorumluluğu göremeyenlerdir.

«M.D.D.'ciler önce kaleleri zapt edecekler sonra ordu kuracaklardı» yazarlarımız ise «Önce CHP'ye oy verip demokratik ortam sağlayacaklar sonra parti kurulacak». Bu gülünçlükten de öte ne dediğini bilmemektir. «Eski hamam eski tas sadece tellâklar değişmiş.»

Proleter Devrimci Örgüt kurma yolunda mücadelenin başarısı.. bağımsızlık davasına.. katkımızla orantılı olacaktır.» (M.B. 4. M.D.D. S. 74 Zortlama)

Sayın Oya Baydar da farklı birşey söylemiyor (CHP'ye oy vererek) demokrasi davamıza katkımızla diye değiştiriyorlar.

«Proleter Devrimci örgüt» gkurma girişimi yok: «kurma yolunda mücadele» var. Bu mücadele Proletarya partisi kurulmaksızın olur mu?» (D. Zortlama S. 217)

Yazarlarımız da «kurma yolunda mücadele» ediyorlar. Nasıl?... CHP'ye oy vererek.

«Proleyarya partisi kurmak için «Demokratik bir ortam» beklemek, «Legal Marksizm»in çukurunda ABA'cılarla buluşmak olur.» (D.Z. S. 203)

Ortada üyeleri belirlice seçilerek eğitilmiş ve demir disiplinli bir Proleterya Partisi bulunmadıkça, her problem sınırsızlık ve biçimsizlik içine düşebilir. Örgüt, yani gerçek Proleterya Partisi dişindaki başka problemler, yalnız öyle bir ölçünün (yani proleterya partisi) yaratılması uğruna ve hemen hizaya gelinerek tartışılabilir.» (D.Z. S. 96)

Yukardaki alıntılar düşülen yanlışlığı açık açık ortaya koymaktadır. CHP'ye oy problemi de «Proleterya partisini yaratma» tartışmasının dışında olduğu için diğer problemler gibi hele bu partisizlik içinde «Sınırsızlığa ve biçimsizliğe» düşüyor.

Sosyalistler taktiklerini gelecekte ortaya çıkabilecek ihtimallere göre değil içinde bulunulan gerçeklere göre tesbit ederler.

CHP'ye oy verme düşüncesi de aynı şekilde seçimlerden sonra daha demokratik bir ortamın çıkacağı ihtimaline dayanıyor. Eğer ihtimallere göre politika çiziyorsanız aksi ihtimali de düşünün: «Demokraside sosyalist parti» kurulacak. Ya aksi olursa?..

Şu sözü unutmayalım: «Vazifeye atılmak için içinde bulunduğun imkân ve şeraiti düşünmeyeceksin.» Vazife proleterya partisinin örgütlenmesidir. Nasıl olması gerektiği, nasıl yaratılabileceği deyazılmıştır. Vazifeyi «zaman ve şartlar» çukuruna atıp, kendiliğindencilik kuyusuna düşmeyin.

CHP'ye oy verip vermemek yerine sosyalist bir partinin tüzük ve programının nasıl olması gerektiğini tartışması açılarak veya hiç olmazsa bir proleterya partisinin nasıl kurulabileceği anlatılarak çok daha yararlı işler yapılabilirdi.

Yapılmadı, yapılamadı.

Dileğimiz eleştirimizin en azından eleştirenin yazarları okurken gösterdiği dikkatle incelemesi, eğer yanlışları varsa belirtilmesidir.

— SON —

Olay ve Aybar

(Geçen Sayıdan Devam)

Bütünüyle; iki yüzlülük, aldatış gelir bu noktaya dayanır. Bizim değme «solcu» ve azgın «sosyalist» lerimizin hiç dillerinden düşürmedikleri o «çağdaş uygarlık düzeyi» pelenseki nedir? Düpe düz kapitalizimdir, modern burjuva rejimidir. Finans - Kapital: modern sermayenin en son haddi olduğuna göre, «çağdaş uygarlık» gibi, sağda solda hiç kimseciklerin gık diyemiyecekleri bir «düzen»in yalın kılıncı demektir.» (H.K.)

Somut; 20 yüzyılda, kapitalist ülkelerdeki o «Gerçek Demokrasi» denen hikâye budur. Finans - Kapital demokrasisidir. Eğer burjuva sosyalitlerinin kast ettikleri «klâsik burjuva demokrasi»si ise, o 19. yüzyılda, çok gerilerde kalmıştır. 20. yüzyıldayız. Finans - Kapital demokrasileride patır patır yıkılmakta, yerlerine sosyalit demokrasiler kurulmakta gerçek budur durum böyle iken, neden «burjuva demokrasi»si Alichlaştırılır ve kitlelere bu ön yargı - bu saçmalık yayılır ve yerleştirilir eğer sizler, gerçek işçi sınıfı devrimcileri iseniz bu demokrasinin «Finans - Kapital demokrasi»nin ne olduğunu, hakiki kimliğini yığınlara açıklamanız anlatmanız gerekir. Finans - Kapital Demokrasisi, Finans - Kapital oligargisi demektir. Bu gün, BU GERÇEĞİ yığınlara söylemiyen - hakiki kimliğini gizleyen. Finans - Kapitaldir. Kim ki, Sosyalist maskesi takarak, Finans - Kapital oligarsisini «GERÇEK DEMOKRASİ» diye yığınlara empoze ederse, yutturursa o Finans - Kapital uşağıdır. Burjuva Sosyalistidir. Bu konu üzerinde bu kadar ısrarla duruyoruz. Çünkü, Bay Mehmet Ali Aybar'dan sosyalizmimizi oyalayan yeni Behice hanımlarımıza kadar, nice sosyalistciklerimiz, aynı yaveleri yapıyorlar. Bilerek bilmiyerek yayılan bu fikir akıntıları Finans - Kapital değirmenine su taşıyorlar.

«Olay» kendisini, «işçiler, köylüler, memurlar, öğretmenler ve dar gelirli bütün vatandaşlar adına parlemantoyu denetlemekle görevli» sayıyor. Dün Bay Mehmet Ali Aybar ve Celâl Kargılı parlemento içinde memleketi yönetmek arzusu ile yanıp tutuşuyorlardı. Ve o parlementoda nice kanun tasarıları teklif etmişler ve kabul ettirememişlerdi.

Ve nice Bakanlara, Başbakanlara sorular gen sorular döşemişlerdi. Ve bütün bunları «İşçiler — Köylüyapıyorlardı. Şimdi parlemento dışında kaldılar ve eşekten düşmüş karpuza dündüler. Bu defa da yine, o «Yüce parlementoyu» denetleme hevesine kapıldılar. Üç beş sayfacık bir dergicikle «işçiler, köylüler, ırgatlar marabalar» adına Ne zamana kadar? Parlementoya yeniden kendilerini götürecek bir «Sosyalist Parti kurulana kadar. Onlar için «Sosyalist Parti», bineni doğru parlementoya götürecek bir Kır-at İçinde de olsalar dışında da, hep, işleri güçleri parlemento Parlemento'suz burjuva sosyalizmi nasıl yaşasın? «Ancak açık bir gerçektir ki, Türk demokrasisinin (Finans - Kapital demokrasisinin. B.H.) sol kefesi ne bir kısım aydınların ne de ilerici yayın organlarının çabalarıyla doldurulabilir. Demokrasimizin bu eksiği gelecek günlerde bir «Sosyalist Parti»nin kurulmasıyla doldurulacaktır. Çok partili demokratik rejimin gereği budur». Açık bir gerçek. Neymiş o? «Demokrasımizin» «Sol» kefesi boşmuş. Doldurardın!. aydınların ve ilerici yayın organlarının cabaları dolduramaz. «Sağ» kefesi dolu «sol» kefesi boş olan demokrasimiz çok Eksikmiş. Ele güne karşı ayıp olmasın, Avrupalı dolstlarımıza rezil olmıyalım diye şu bizim demokrasimizin eksik olan «Sol» kefeciğine, bir «Sosyalist Parti»cik konduruverelim. İşte bütün mesele bu. Mesele; devrimci bir parti kurmak değil. Bunu onlardan zaten bekliyemeyiz. Onlardan beklenen, Finans - Kapital demokrasinin apış arasını örtecek bir asma yaprağı; burjuva sosyalist partisidir. Ve bu «Çok partili demokratik rejimin» gereğiymiş. Burjuva sosyalizmi işci sınıfı partisini; Finans Kapital demokrasinin eksiğini gediğini tamamlayacak bir yama, ayıbını örtecek bir «Asma yaprağı» olarak görüyor. Bilimcil Sosyalizm ise, işçi sınıfı partisini; işçi sınıfının iktidar mücadelesini, her hâl ve şartta yürütecek bir devrimci bir örgüt olarak anlıyor. Yukarda gördük; Burjuva sosyalizmi «Sosyalist parti» kurma problemini, «Burjuva Demokrasisi» açısından ele alıyor ve ona bağlı olarak koyuyor. Tabii ki mesele bu şekilde konulunca önce «Burjuva Demokrasisi»ni «Avlama - Tavlama» «Allayıp - Pullama» gerekiyor ve sonra yüksek müsadenizle bir «Sosyalist parti» kurabilir miyim? demeye varıyor. Ardından Finans - Kapitalin gizli veya açık izni ya da kışkırtması ile Finans - Kapital demokrasisinin bir çüz-ü bir parçası olan «Sosyalist Parti» doğuyor.

«Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluşundaki amaçla yola çıkacak YENİ BİR SOSYALİST PARTİYE TOPLUMUN DA REJİMIN DE İHTİYACI SONSUZDUR» (Majiskülleyen: B.H.) Yeni bir «Sosyalist Parti», Yepyeni, pırıl pırıl bir «Sosyalist Parti» kuracak Bay Mehmet Ali Aybar ve «yoldaşları», niçin? Çünkü, «Toplumumuzun» da, (Burjuva toplum), «Rejimimizin»de Finans Kapitalizm böyle «Yepyeni bir sosyalist Parti»ye «Sonsuz ihtiyacı» varmış. İşçi Sınıfımızın ihtiyacı yok mu? Onlara göre yok. Bu, Burjuva Sosyalistleri İşçi Sınıfı pusulasını bilmiyorlar. Hiç bir problemi, olayı işçi sınıfı açısından koyamıyorlar. Koyamazlar da.

Adları üzerinde; Burjuva, onlar bütün meselelerde Burjuva Sınıfı'nın pusulasını kullanıyorlar. Yığınları aldatmak için de «Sosyalizm tekerlemeleri» yapıyorlar.

Herşeyden önce; «Toplum»un, «Rejim»in, «Demokrasi»nin «Finans - Kapital»in «Sonsuz ihtiyacın»dan ÖNCE, İŞÇİ SINIFIMIZIN İKTİDAR MÜCADELESİ YAPACAK BİR DEVRİMCİ PATİYE İHTİYACI VAR. Bunun bilincinde olan biz bilimcil Sosyalistler, GEREKENİ yapacağız.

Bilâl HÜSEYİN

SON

Emayetaşta Grev

(Devamı 1. sayfadan)

saplayarak, bir taşla iki kuş vurmaya becerebilmişti.

Ancak emayetaş işçileri kararlı olduklarını göstermektedirler. Patronun bütün oyun ve hesaplarını förebiliyorlar. Bundan 5 - 6 sene evvel gene emayetaşta hadiseli grev günlerinin yaşandığını hatırlarında tutmaktadırlar. Sadece kuru bedenlerini taşımalarına, canlarını sürüklemelerine yarayabilen korkunç düşük ücretlerin yeni müjdelenen zamlarla büsbütün kuşa döndüğünü döneceğini biliyorlar. Kendilerine uygulanan sömürünün kapitalistçe bir sömürü olmadığını en ilkel sömürü metodunun uygulandığını görüyorlar.

Memlekete «sanayi getiriyoruz» çalmıyla, sözüm ona ıvır - zıvır imalâthaneleri fabrika diye yutturup toplu ca ekonomi ve politikamız yabancıya teslim eden, sesini yükselteninde icabına bakan «fabrikayı kapar ar sa olarak satışa çıkarırım» tehdidiyle işçiyi en zayıf yerniden vurmaya çalışanlar.. ülkemizin alınyazısını kimlerin elinde tuttuğunu gösteriyor.

Bugünkü Finans Kapitalimizin kulları dünkü bezirgân beylerle tefeci ağaların her gün biraz daha fazla kazanmak hırsıyle ekonomimizi nice bataklara sürükledikleri geçtiğimiz günlerde açıkça herkes tarafından görüldü. Ekonomimize ve politikamıza aynı finans kapital ve tefeci bezirgân sultanı hakim olduğuna göre yakın gelecekte aynı bataklara sürüklenebileceğimizi görmek için kâhin olmaya lüzum yok.

Vatan ve millet bütünlüğümüze ksteden bu bir avuç haramzadenin tasallu dundan kurtulmanın tek yolu başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm halkımızın ikinci bir iktisadi kuvayi milliye ruhuyla bütünleşmesidir. Gündelik ekmek ve maişet davalarımızın köklü çözüm yolu siyasi iktidar mücadelesinden geçer. Bu da ancak Proletarya partisi manevelasıyle mümkündür. Bütün bilinçli işçilerimizin ve proleterya aydınlarının bu hayati eksikliğimizi bilince çıkarmaları gerekiyor. Bu da yetmez, proletarya partisinin kurulması yolunda bütün sosyalistlerin birleşmeleri gerekiyor.

Bilinçli İşçi

Ozeleştiri

(4. sayfadan devam)

kar. Diğer bir değişle diyallktiği metafizik olarak anlatır. Diyalektifi en diyalektik olarak ise ancak Bilimcil Sosyalizm'in ustalarından öğrenebiliriz.

Gazetemiz genellikle uluslararası kavrmları popularize etmek (Halkın anlayacğı şeklide kullanmak) için özel bir gayret sarfetmiktedir. Örnek olarak: Aynı yazı içinde Finans - Katipalist'in hemen yanı başında veya başka bir yerde para babası denir, Şirketler denir. Böylece daha anlaşılır olmaya çalışılmaktadır.

Halk Dersleri

Dedenin dedikleri :

Onun için, «Neyiz!» dememeli, «Ne olacağız» demeli, sözü buraya gelir. Neyiz? Bugün köylüyüz, Esnafız, Ne olacağız? Yarın içimizden benek düşenlerimiz İşçi olacağız. Onu hiç unutmayalım. Dünyanın dönülmez gidişi bu. Uzak yakın, yeryüzünün her ülkesinde: başka her sınıf insan azalıyor, işçileşiyor, işçi sınıfı artıyor.

Bizde de başka türlüsü olamazdı.

Maden iş olacağına varıyor. Madem herkes, istese de istemese de İşçi olur. Öğrenmekten kirkmyalım. Bu işin, işçileşmenin ne olduğunu, neden nasıl olduğunu araştıralım. Bunu artık düşünmemizin zamanı gelmiş, geçiyordur. Hepimiz, alınteri ile, namusu ile çalışanlarız. Başımıza gelenler, pişmiş tavuğun başına gelmiyor.

Çiğ idik piştik, pişiyoruz. Elhamdülillah, diyeceğiz. Ama içimizde en çok pişen. iki kavrulmuşa dönen, yananlarımız; Esnaf iken, bir de bakıyoruz işçileşivermişler.

Biz onu, aramızdan gitti, yok mu oldu ne? bilirken, bir de bakıyoruz yananlarımız hiç de yok olmamışlar. Köyden, kasabadan fabrikalı şehirlere gitmişler. Yeni bir insan: İşçi olmuşlar. Kırlarımızdan Amele dediklerimiz var ya... Onlara dönmüşler.

Ne olmuşlar? İşçi olmuşlar. Yandı, kül oldu, külkü havaya savruldu sandıklarımıza bakıyoruz: hepsi dipdiri İşçi olmuş. İşçi ne? Şıkır şıkır köz olmuşlar sanki.

Kimi Kasabada, kimi İlde, Kırda. Kentte: Adana'da, İzmir'de, Ankara'da, Zonguldak'ta, Eskişehir'de, İstanbul'da... Kimi Alman'ın gâvurunda, Frengin, Belçika'nın, İsveç'in, Avustralya'nın: yetmiş yedi buçuk düvelin yabanında rızık aramaya gitmiş.

Hepsi bizim uşak. Dünkü Esnaf, Köylü Küçük tarlayı, dükkânı bırakıp gitmiş. Başkasının büyük tarlalarında, işyerlerinde işlıyor. Çalışan, iş çıkaran, ekmek, otomobil, makina, radyo, kâğıt.. her çeşit mal yaratan insan kesiliyor.

DEDE HANDE

1974 MODELİ DEMİRKIRASI

Gazetemize yapılan Baskıları Protesto Ediyoruz

Satıcıya Baskı : Satılan birinci sayıların parasını almak için gazete bayiine gidilir.

OLAY I.

— Usta şu gazetelerin hesabını çıkaralım.

— Yahu benim emniyete götürdüler, bu gazeteyi sattığım için. «Kim sana getiriyor bu gazeteyi» diye sordular Git, gel, emniyette sorgu derken benim bu gazete sergisi bir gün kapalı kaldı. Gazetenin parasını veremiyeceğim. Ekmeğimizi buradan çıkarıyoruz. İnşallah ikinci sayıda satar veririz. Yalnız bu gazeteleri bana getiren imzalı kâğıt verecek. Gazeteleri bayilere kimin dağıttığını soruyorlar. İkinci sayıdan yüz tane getir iyi satılıyor.

Kitapçıya ve Dağıtıcıya göz dağı : Başka kitapçı anlatıyor :

OLAY II.

— Benim emniyet I. şubeye götürdüler. «Bu gazeteleri size kim getiriyor?» diye sordular. Ben de getirenin adını bilmiyordum. «Herhalde gazetede ismi yazılı olan sorumlular getirmiştir.» dedim. «Onları biz de biliyorub. bize başka isim lâzım, başka isim» dediler.

Baskıcıya ve Dizgiciye baskı : 14. Mart. 1974 Çarşamba günü her hafta olduğu gibi, Kıvılcım'ı dizen matbaaya gidilir. Konuşma aynen şöyle geçer:

OLAY III.

— Usta, yazıları bir saate kadar getireceğim. Tamam mı?

— Dur, bak biraz konuşalım.

— ......

— Bizi dün Devlet Güvenlik Mahkemesine çağırdılar. Yalnız bizi de değil basan matbaacıları da... Kusura bakmayın biz dizemeyeceğiz. Hele bir iki hafta başka yerde dizdirin, inşallah sonra gene dizeriz.

— Yahu bu kanuni müsaadesi alınmış bir gazete. Sorumlu Yazı İşleri Müdürü belli. Sahibi belli. Matbaacıyı ilgilendirmez. Bir suç varsa bunlar hakkında dava açılır.

— Orası öyle ama, burası Türkiye. Kanunlar öyle ama.. (elini sallar)

— Anlaşıldı, anlaşıldı hadi hayırlı işler.

OLAY IV.

«Devlet Güvenlik Mahkemesi» Savcısı ile Kıvılcım'ın sahibi arasında geçer :

— Birşey sorabilirmiyim?

— Sor.

— Matbaacılar da buraya sorguya getirilmişler. Gazete hakkında bildiğim kadarıyla öncelikle Sorumlu Müdür ve Sahibi sorumludur. Matbaacılar neden sorguya çekildi acaba? Gazeteyi basmaktan çekiniyorlar.

— Tahkikat yürütüyorum, evet matbaacıları sorguya çektim. Ama onlara «gazeteyi basmayın» demedim. Ben hukukçuyum. Gelsinler; benim matbaacılara baskı yaptığımı mı ima ediyorsun? Ben hukukçuyum, öyle şey yapmam.

OLAY V.

Bir matbaacıya gazeteyi basması için gidilir. Durum anlatılırö Kıvılcım'ı basıp, basmayacağı sorulur.

Matbaacı - Öyle, biz bastıktan sonra en geç 24 saat içinde derlemeye veririz, ondan sonra bizi ilgilendirmez. Matbaacıyı birşey ilgilendirmez ama sık sık gelirler rahatsız ederler, sorguya götürürler, işinden gücünden olursun, başağrısı olurlar. «Senden başka basacak yok mu? diye baskı yaparlar. Kanunsuz ama ispatı mümkün değil. Sonra alışılmış. Baskı yapan da yapılan da alışmış. Bu gazetelerle uğraşacaklarına seks yayınlarıyla uğraşsınlar ya. Uğrasmazlar her şey ters bu memlekette.

1974 Modeli Demirkırası :

OLAY'ları işitebildiğimiz ve yaşadığımız şekilde okudunuz. Daha bunlar gibi neler var. Uzatmaya değmez. Matbaacının dediği gibi: «ALIŞILMIŞ»

Evet, ortada maddi delil ile ispatlanacak hiç bir «Baskı» yok. Bir gün işinizin, tezgâhınızın başından alınıp tahkikat sorgusundan geçirilmek bir «BASKI» değildir. Thii. herşey «usul»e ve «kanunlara» uygundur.

1. Şube Memurunun satıcıya «Bunları kim getiriyor» diye sorması bir «BASKI» değildir.

Gazete basılırken; «Kıvılcım burada mı basılıyor?... Biz birinci Şubedeniz» diyerek daha bir yüzü bile tam olarak basılmamış gazetelerden almaları bir «BASKI» değildir. Bu davranışın baskı olduğunu kimse kimseye ispat edemez.

Evet, fikir özgürlüğünden söz ediliyor. Protokol'e, Program'a alındı. Evet, «Fikir suçu tanımamak» yeter mi? Eskiden bir yayın basıldıktan sonra yasaklanırdı. Şimdi, daha başından basılması engelleniyor, dağıtımı engelleniyor.

Fikir özgürlüğü mü deniliyor? Bir fikri yayabilme hakkı, ancak fikrin yayılıp, basılmasıyla gerçeklik kazanabilir. Her öz bir biçimle var olur. Fikir neyle yayılır? Sözle, yazıyla, işle. Eğer bir fikirin seslendirilmesi, ak kâğıt üzerine kara harflerle yazılarak çoğaltılması ve bunun okuyucuya gitmesi engellenirse; fikir özgürlüğünden söz edilebilir mi?

Özgürlük sınıflara göre gerçektir. Nasıl mı? Bir örnekle anlatalım:

Her gün tonlarca kâğıt, kilolarca mürekkep, yüzlerce işçinin gücü harcanarak, GIRGIR'lardan, Boşvermişlerin gazetesi - OKEY'lerden en saçma, en çağ dışı, en bilim dışı gazetelere kadar çeşit çeşit yayın basılır. Bunlar kamyonlarla bütün memlekete dağıtılır, binlerce liralık reklâm kampanyalarıyla yığınlara yutturulur.

O kadar kâğıt, mürekkep. işgücü benzin vs. ye yazık değil mi. Bütün bunlara nice yararlı işler yapılabilir. Bu israf, bu vurgun geri ülkemiz halkına, kültürümüze, ekonomimize bir Sabotaj değil mi?

Ama bütün bu ve benzeri yayınlar hakkında hiçbir zaman, gazete bayileri, matbaacılar sorguya çekilmez. Geri ülkemiz halkına, kültürüne ve ekonomisine böylesine pervasızca, hayasızca, en korkunç, en iğrenç sabotajları yapanlar sorguya çekilmez.

Biz diyoruz ki: Aksi olmalıdır. Bu da ancak başta işçi sınıfımız gelmek üzere işsizlik ve pahalılık cehenneminde yanan; bütün üretmen halkımızın Türkiye ekonomi ve politikasında bir avuç para - babasının ikiyüzlü tahakkümüne son vermesiyle mumkündür.

Demir Küçükaydın

ÖZELEŞTİRİ

DİL ÜZERİNE

Geçen sayımızda bu köşeden eleştirilere cevap verileceği söylenmişti. Eleştirilerini yazarak gazetemize iletenler oldu. Eleştiriler belli başlı bir kaç noktada toplanmaktadır. Şimdi sırayla eleştirileri, eleştiricilerin dilinden okuyalım:

«Kıvılcımlı'nın yazılarına yer verildiği gibi, kullanılan terimler Bilimsel Sosyalist terminolojiden uzak. Ama halka da hitap etmiyor.»

«Kıvılcımlı'nın dilini anlamak için harcanack zamanda, teorik eğitimin diğer yanlarından istifade edebiliriz.»

«Özellikle Doktor'un yazıları güç anlaşılamıyor. Gazeteyi çıkaran arkadaşların Dr.'un dilini taklit ettikleri ve böylelikle özenti içinde oldukları görülüyor. Gazeteyi çıkaran arkadaşlar teorik bakımdan çok geri. (Mesuliyete göre)».

«Doktor'un uslubu benimsenmiy. Diğer yazılara da sıçramış. Uslup kullanılan şekilde olmalı. Dr. H.K.'nin uslubu benimsenilecek bir şey değildir.»

Herşeyden önce bu arkadaşlara eleştirilerini mertçe, yüze karşı yaptıkları için teşekkür ederiz.

Gazetenin dili neden anlaşılmıyor?. Başlıca iki sebepten.

Birinci Sebep: Osmanlı Devletinde nasıl bir yanda üst sınıfların halkın kullandığından çok ayrı bir «Osmanlıca»ları var idi ise, Bügün de Türkiye'de özellikle Aydınlara benimsetilmiş bir uydurmaca dil vardır. Biz aydınlar genellikle hiç farkına varmaksızın bu dili benimsemişizdir. Bu olayı daha somutn indirmek için şöyle bir örnek verelim. Sık sık karşılaştığımız bir eleştiri şudur. «Neden Bilimsel değil de bilimcil, neden Tarihsel değil de Tarihcil v.s.» Şimdi soruyoruz: Neden «Evcil Hayvan» deniyor da «Evsel Hayvan» denmiyor. neden «İnsancıl» deniz de, neden «İnsansal denmez. Çünki Türkçe'de «CİL - CIL» eki «onunla ilgili» anlamını taşır. «SEL - SAL» eki ise küçültücü bir anlama sahiptir. Yani özellikle «Öztürkçecilerimizin» kullanmaya çok meraklı olduğu bu ekler yanlış olarak kullanılmakta ve bizlere de yanlış olarak benimsetilmektedir. Bu aydınları üretmen yığınlarımızdan koparmak ve halkı cahil bırakmak için kasıtlı olarak yapılmaktadır.

Başka bir örnek verelim: Frenkçe'de «Kalitatif», Arapça'da «Keyfi» kavramının karşılığı bugün bizlere «Nitelik» olarak benibsetilmiştir. «Kantitatif» veya «Kemmi» sözcüğünün karşılığı ise «Nicelik» olarak bilinir. Gerçekte halkımız «Nitelik» sözcüğü karşılığı olarak «Nicelik» sözcüğünü kullanır. Doğrusu ve Türkçe'nin kurallarına uygun olanı da [illegible]rımız, babalarımız «NİCESİN» dedikleri zaman bizim yanlış olarak kullandığımız «NİTELİK»i murat ederler. Bizim «NİCELİK» olarak kullandığımız sözcüğün doğru ve halk tarafından kullanılan karşılığı ise «NEÇELİK»tir.

Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Kıvılcımlı'nın dilinin özellikle aydınlarca anlaşılamamasının sebeplerinden biri budur. Bu konuda derinliğine bir etüd «Türkçenin Üreme Yolları ve Dil Devrimciliğimiz» adıyla, 1967 yılından «Tarihsel Maddecilik Yayınları» arasında basılmıştır. Şunu da not edelim: Doktor'un dilinin anlaşılamadığı şikâyeti daha ziyade aydın arkadaşlardan gelmekte, işçiler işl bu şikâyete pek katılmamakta.

İkinci sebep: Bilimcil Sosyalizm olayları açıklarken kavramlara dayanır. Bu olay yalnız sosyalizm için geçerli değildir. Bütün bilimler geliştikçe kavramlard da değişir veya anlamları derinleşir, yani olayların daha derin yönlerini bilince çıkarır.

Özellikle işçi arkadaşlar «Proleterya, Finans - Kapital, Tefeci - Bezirgan, Oportunizm v.s.» gibi kavramları anlamakta güçlük çekiyorlar. Bu yalnızca gazetemizin bir sorunu olmaktan çok, toplum ölçüsünde bir olaydır.

Bilimcil Sosyalizm insanlığın binlerce yılda biriktirdiği Kültür ve Bilim mirası üzerinde yükselmiştir. Bilimcil Sosyalizmin gerçek sahibi olan işçi sınıfı ise sürekli olarak ezildiği, sömürüldüğü için ne maddece ne manaca bu kültür ve bilim mirasını hazmetmeye imkân bulamaz. Halbuki sosyalizmin gerçeklik kazanabilmesi ise ancak işçi sınıfının onu benimsemlsiyle mümkün olbilir. Bu problem çözümü de birlikte getirmiştir. Bilimcil Sosylizm'in en genel, en temel kanunlarını, kavramlarını, prensiplerini çok kolay anlaşılır, öğretici (Didaktik) bir şekilde anlatan pek çok kitap yazılmış ve basılmıştır.

Okuma, yazmayı bile Alfabe'den başlayarak plk çok zorlamalarla öğrenebiliriz. Elbette Sosyalizm gibi bir Bilim öğrenilirken biraz zorlanırız ve daha basit, daha öğretici kitaplardan başlamak zorunda kalırız. Bu olay yaşadığımız toplumda kaçınılmaz bir zorunluk olarak vardır.

Ama kaçınmamış gereken bir nokta da vardır. Eğer sosyalizmin teorisini öğrenirken sadece Didaktik (Öğretici) olma amacıyla yazılmış kitaplarla yetinerek, Teori'yi bizzat kurucuların, ustaların anıt emeklerinden yani Kaynağından inceleme zahmetine katlanmazsak; en kısa zamanda metafizik şeytanına teslim oluveririz.

Çünki sosyalizmin alfabesi sayılacak öğretici kitaplar ister istemez olayları kolay anlaşılır kılmak icin semalar, haline so

(Devamı Sayfa 3'de)

Program önerimiz

(Baştarafı Sayfa 1'de)

(yabancı yayınıardan aşırmlarla) rızıkanan kürsü ötülgenliği yerine, memleketimizin yer üstü, yer altı, insan, hayvan bütün varlıklarını inceleyerek iktisat ve üretim şartlarımızı geliştirme ye fiilen yarar Orojinal emeği geçirecek; Laboratuarını tarlalarımıza ve atelyelerimize bağlıya ak İLİM YAPMA vazifesini, sınai kalkınma hamlemizle taçlandıracak.

16 - Öğretim DEMOKRATLAŞTIRILACAK. Ezberciliğe değil, güçlükler karşısında hâl çareleri bulma, yâni hafıza yerine zekâyı işletme prensibi öğretim ve eğitimın baş prensibi olacak. Ismarlama ayakkabı gibi, her öğrencinin şahsiyetini ezmeyen ısmarlama eğitim güdülecek. «Fazla diplomalı bize gerekmez.» kaygısı ile, İMTİHAN'lar öğrenci «turnikesi», yahut salhanesi haline sokulmıyacak. Dönen öğrenci nispeti öğ etmenin, öğretim sisteminin ve öğretim vasıtalarının evsafı ile kıyaslanacak ve testlere girecek. Öğretimin her kademesine her yaş ve cinsten her vatandaş imtihan vermek şartıyla girip diploma alabilecek. Her yerde HALK ÜNİVERSİTELERİ kurulacak.

HÜRRİYETİN KONTROLÜ : Prensip Basını

17 - Kanunlar, hiçbir prensip ve fikir tartışmasını önleyemeyecek. Basında küfür ve şahsiyet ifratı ile en hayati meseleelrde hakikati saklama (sus konspirasyonu) tefritini gidermek üzere, ilk tedbir bütün yazaralr sendikalandırılacaklar ve millet vazifesi gören gazetelerin fikrı ve idari istikametlerinde oy sahibi edilecekler. İlâncılık millileştirilecek, ve basının halk teşekküllerine maledilmesini teşvik hedefinde kullanılacak. Cinayet ve basının açık saçıklık edebiyatı durdurulacak, oradan tasarruf edilen milli enerjiler, ülkücülüğe yükseltilerek, üretim hayatımızı, iş kahramanlarımızı belirten konulara aktarılacak.

HURRİYETİN TATBİKATI : Hoş Görürlük ve Sağlık

18 - HÜKÜMET tarzı : İlk milli mücadele yıllarındaki elektiriye dayanma ruhuna sadık kalacak. Basma kalıp damga ve umacı politikası ile yıldırma usulleri kaldırılacak. Bakanların kanun üstü durumlarına son verilecek maaş ve tahsisat mebuslarınkinden farklı olmayacak, harcirah orta bir me mura verilenden yukarı çıkmayacak. Birinci Büyük Millet Meclisinde olduğu gibi her bakan meclis önünde teker teker sorumlu olarak seçilecek.

19 - Memurların kendi kendilerini yetiştirip, menfatalerini koruyacakları MEMUR SENDİKALARI kurulacak. DEVLET mensuplarının karınları ve kafaları doyurularak, halk hizmetinde verimleri arttırılacak. Memurla sivil vatandaş arasındaki adalet ikiliği ve hak uçurumu kaldırılacak.

20 - Çok eski zamandan kalma VALİ, KAYMAKAM, NAHİYE MÜDÜRÜ gibi saltanat makamları kaldırılacak. Yerlerine, batı demokrasilerindeki gibi veya muhtarlarımız gibi, halk tarafından seçilmiş mahalli idareciler geçecek; mahalli polis o seçme idarecilerin emrine verilecek.

21 - ANAYASAMIZ'IN Kamu Hukuku maddeleri ile, İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ hükümleri. kısıntısız olarak, kitaptan hayata geçirilecek. Türkiye ve Dünya halklarının karşılıklı güven, işbirliği ve bağımsızca karar alışlarıyla; kardeşçe ilişkileri gerek demokrasinin, gerek sosyalizmin kuruluşunun vazgeçilmez şartı olarak görülecek.

22 - SAĞLIK işleri, kültür ve adaletimiz gibi, müstakil bir kanunla hekim ve hastabakıcı sendikaları yardımı ile, muhtar halk idaresine kavuşacak AİLE HEKİMLİĞİ müessesesi kurulacak ve her yuvayı tabii abone sayıp, ırk hızsıhhasını geliştirecek. Hastaneler tıp ve halk teşekküllerinin kontrolü ve seçimi ile idare edilecek.

23 - SPOR : Klüplerimizin memleket ve dünya ölçüsünde ta mhareket serbestlikleri tanınacak. Spor, kalp v.sö iç organları yıpratan, zekâ aleyhine adale urlaşmasına yol açan v ebir kaç «kahraman» yetiştirmek için, yüzbinlerce kişiyi seyirci durumunda battallaştıran kumarlaştırılmış şeklinden çıkarılacak. Sporla hareketlerimiz şiirleşecek ve zekâmız sosyalleşecek milyonlarmızın vücut ve dimağ ahengini arttırmak için, her çağda ve her sıhhatte vatandaşa spor alanı, aleti ve imkânı sağlanacak.

HÜRRİYETİN KUVVETİ : Demokratik Ordu

24 - Modern orduda her tek erin şuuru zaferi yarattığına göre: Bilfiil çalışanlar askere gidince, geride kalanların en az geçim endeksi ile münasip yardım yapılacak. Terhis edilince makul tazminat ödenecek. Hizmet ocağı sosyal ve teknik okul haline getirilecek.

Ordumuzun, hiçbir yabancı kumanda zincirine bağlanmamasına fırsat verilmiyecek. Subay assubay ayırımı kaldırılacaktı.

HÜRRİYETİN SEMBOLÜ : Müdahalesiz Vicdan

25 - Her yurttaş, yer, içerken olduğu gibi, dini ve manevi ihtiyaçlarını giderirken devlet veya şahıs karışmasına uğramıyacak.

HÜRRİYETİN DÜNYASI : Gercekçi Dış Sivaset

26 - Hiç bir soyut fikre, ölü düstura (formüle) kurun tu duyguya kapılmıyacağız. Kim. ağır sanayi hamlemizi hakkıyle desteklemek üzere, en az faizle en uygun vardımı yaparsa (yabancı sermaye maddemize bakılır) onunla dost olacağız. Cihana, O İ T. nin (milletlerarası iş teşkilâtının) ana tüzük girişini hatırlayacağız.

«Fukaralık nerede bulunursa bulunsun, herkesin refahı için bir tehlikedir.»

HÜRRİYETİN RAKAMI : Sosyal İstatistik

27 - Türkiye'mizde olanları peceleyip tedbirleri felce uğratan en dehevce zulümlerden biri de «RAKAMLAR'IN İSTİBDATI» dır. İstatistiklerimizde gecim seviyeleri, gelir dereceleri, üretim, teknik, aile ve örgüt dereceleri belirtilecek. Böylelikle hem medeniyet askımız özentilikten kurtarılacak, hem hükümetimiz kör yoklamaları ile bocalamama imkânını bulacak, hem de halkımız alınyazısını düzelme çarelerini kavrıyacak.

(Devamı gelecek sayıda)

Neden Eneski Sosyalizm

(Baştarafı Sayfa 1'de)

«Grupçuluk» ithamlarına gelince: Proletarya Partisinin olmadığı bir dönemde en sağlıklı düşünce ve davranış bile olsa, ister istemez o bir eğilim olarak, grup olarak değerlendirilmeye mahkûmdur. Bundan doğal bir şey olamaz. Ancak doğal olmayan şey, işçi sınıfının Partisinin kurulması için bir plâtform yaratılmasına çalışan, kendi görüşlerini açıkca ortaya koyan ve eğer var ise herkesin açıkca, yiğitçe konuşup düşüncelerini tartışmaya sokmasını isteyen, kendisinin eleştirilmesini öneren ve bunları yayınlayacağını söyleyen bir gazetenin sekterlikle, yuvarlıkla itham edilmesidir.

Nasıl ki. «Güneş balcıkla sıvanamaz» ise: hiç bir tekkeci eğilim ve hastalıklı davranışlar. çevrelerini yanıltmada uzun boylu başarılı olamayacaklardır. Sosyalizmi yürekten benimsemiş her namuslu kişi yada grup insanlarımız, 50 yıllık sosyalizmimizin ışığında «Yüreklerindeki inanç ve kafalarındaki bilinç'le» kavgaya atılmış bir avuç genç arkadaşın yanında ve safında er geç yerlerini alacaklardır.

«Türkiye'de... 50 seneden beri kurulmuş işçi Partileri vardır, Sosyalist Partileri vardır. Bu partilerin o zaman yenilgiye düşmüş olmaları, var olmuş olmalarını ortadan kaldırmamıştır.

... bugün, önümüzdeki aşamada, görevimiz böyle yoktan birşey var etmek değildir... bugün konu, yeni aşamada: bir elli yıllık tarihçesi bulunan Türkiye'nin sosyalist hareketinin ve Sosyalist Parti tutumunun Reorganizasyonudur. Yeni baştan örgütlenmesidir.

...Parti yapıcılığı konu değildir. Parti geleceğini göreneğinin, tarihini deneylerini ve ilh. ını göz önünde tutarak, bu günkü aşamada bir Reorganizasyon yapmak lâzımdır. Ve bu reorganizasyonda hangi PRENSİPLERİ, hangi PAROLALARI hangi DAVRANIŞLARI koyacağımızı bir kere daha, hep birlikte arkadaşça, kardeşçe koyup çözmemiz lâzımdır.»

Kıvılcım, düşünce ve davranış alanında bunu somutca koymaya çalışmaktadır. Ve bu yolda gücünün yettiğince devam edecekitr.

KIVILCIM

Bir Grev Kırıldı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

lira verir ve bu işçi de sigortasız çalışır.

Bahsettiğim iş yerinde başka bir işçi grubu var. Tes. İs. yani Petkim işçileri. En az alan 80 - 150 lira arasında alırlar, Her türlü sosyal haklardan faydalanırlar. Tabii bize göre, aslında onlardan Petkim Petro Kimya İs Sendikası tarafından satılmıştır. Onlardan memnun değil. Daha neler yazmakla bitmez. Eğer isterseniz ve yayınlarsanız çok yazacağım.

Bu can tenden çıkana dek yazacağım.

Eşitsizlik zincirini kırana dek yazacağım.

Amma ve lâkin : Bir işçi gecesi için 5000 lira isteyen ozan gibi değil ve için içip meyhane köşelerinde şişe devîren ozanlar ve devrimciler gibi değil... Sinema Tek'te bcak seyreden Esir Klüpte faşing ve ateş dansı yapanlar gibi değil...

Çünkü işçiyim sınıfım için yazacağım.

Yazacağım Tam Proleter Devrimci Gibi.

— İŞÇİ —

HAFTALIK POLİTİK GAZETE
kıvılcım
DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ.

Sahibi :
Demir KÜÇÜKAYDIN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü :
Dündar ERENLER
İdare Yeri :
Seyitefendi Sok. No. 18/1 Aksaray - İST.
Baskı :
İŞÇİ POSTASI MATBAASI
Abone Şartları :
1 Yıllık 50.— TL., 6 Aylık 25.— TL.
3 Aylık 12,50 TL.,